

17.09.2019

Kokousaika 17.09.2019 15:30 - 18:40

Kokouspaikka Lautakunnan sali, Kansakoulukatu 3

Läsnä

Jäsenet

Sinnemäki, Anni
Rautava, Risto
Asko-Seljavaara, Sirpa
Haglund, Mia
Heinäluoma, Eveliina
Hyttinen, Nuutti
Kaleva, Atte
Laak, Noora
Lovén, Jape
Rantanen, Tuomas
Rissanen, Laura
Soininvaara, Osmo
Sivonen, Sameli

apulaispormestari
varapuheenjohtaja

läsnä § 453-466, saapui klo 15:40
varajäsen

Muut

Aho, Mikko
Hyvärinen, Silja
Karlsson, Anne
Luomanen, Jussi

Manninen, Rikhard
Patrikainen, Esko
Piimies, Marja
Putkonen, Reetta
Ravantti, Mikko
Mäntymäki, Heikki
Lindfors, Harriet
Sulkko, Katja
Rautalinko, Kasper

Ahonen, Pertti
Baarman, Katariina

Kivilaakso, Eija

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
hallintojohtaja
vs. yleiskaavapäällikkö
kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö
maankäyttöjohtaja
vs. tonttipäällikkö
asemakaavapäällikkö
liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö
hallintopäällikkö
viestintäpäällikkö
lakimiesharjoittelija
hallintosihteeri
nuorisoneuvoston edustaja
läsnä § 451-465, poistui klo 18:38
it-asiantuntija
projektinjohtaja
asiantuntija
läsnä § 456
yksikön päällikkö

17.09.2019

		asiantuntija läsnä § 456 liikenneinsinööri asiantuntija läsnä § 455
	Lehtonen, Mikko	kehityspäällikkö asiantuntija läsnä § 456
	Maartola, Minna	aluerakentamispäällikkö asiantuntija läsnä § 456
	Pudas, Kari	arkkitehti asiantuntija läsnä § 454
	Pulkka, Perttu	liikenneinsinööri asiantuntija läsnä § 456
	Pätynen, Anna	johtava arkkitehti asiantuntija läsnä § 456
	Yläjääski, Marjaana	
Puheenjohtaja		
	Anni Sinnemäki	apulaispormestari 451-466 §
Esittelijät		
	Mikko Aho	kaupunkiympäristön toimialajohtaja 451-466 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Katja Sulkko	hallintosihteeri 451-466 §

17.09.2019

§	Asia	
451	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
452	Asia/2	Ilmoitusasiat
453	Asia/3	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Petra Malinin ym. valtuustoaloitteesta koskien keinovalaistuksen säätelyä ja valosaasteen vähentämistä
454	Asia/4	Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle, Helsinginkuja 6 (Helsinginkatu 17) tarkistettu asemakaavan muutosehdotus (nro 12588)
455	Asia/5	Helsingin älyliikenteen kehittämisohjelman 2030 hyväksyminen ja sen toimenpideohjelman 2020-2024 toteuttaminen
456	Asia/6	Kävelykeskustan laajentaminen ja maanalainen kokoojakatu
457	Asia/7	Tervasaaren aitan asemakaavan muuttaminen (nro 12557)
458	Asia/8	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta vuosille 2020-2023
459	Asia/9	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Jussi Niinistön ym. valtuustoaloitteesta koskien Maailman rauha -patsaan siirtämistä Leninipuistoon
460	Asia/10	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Leo Straniuksen ym. valtuustoaloitteesta koskien Töölön avointa urheilupuistoa
461	Asia/11	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Johanna Sydänmaan valtuustoaloitteesta koskien nuorten aloitteita
462	Asia/12	Eron myöntäminen maankäytön yleissuunnittelupalvelun yleiskaavapäällikölle ja viran haettavaksi julistaminen
463	Asia/13	Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallintopäällikön vahingonkorvauspäätöksestä 15.11.2018 § 34
464	Asia/14	Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä (Kumpula)
465	Asia/15	Kaupunkiympäristölautakunnan alaisten viranomaisten ajalla

17.09.2019

5.9.–11.9.2019 tekemien päätösten seuraaminen

466 Asia/16 Salassa pidettävä (Julkl 24 § 1 mom 25 k.)

§ 451

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunkiympäristölautakunta päätti valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsen Tuomas Rantasen ja varatarkastajaksi jäsen Atte Kalevan.

Käsittely

Kaupunkiympäristölautakunta päätti puheenjohtajan ehdotuksesta valita yksimielisesti pöytäkirjan varatarkastajaksi Laura Rissasen sijasta Atte Kalevan.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunkiympäristölautakunta päättää valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsen Tuomas Rantasen ja varatarkastajaksi jäsen Laura Rissasen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

17.09.2019

Asia/2

§ 452
Ilmoitusasiat

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti merkitä tiedoksi.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 453

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Petra Malinin ym. valtuustoaloitteesta koskien keinova- laistuksen säätelyä ja valosaasteen vähentämistä

HEL 2019-004554 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Taustaa

Aloitteessa kiinnitetään huomiota kolmeen erityyppiseen ongelmaan: uuden valaistustekniikan, lähinnä LED-valaistuksen, aiheuttamat haitat luonnolle ja ihmisille, valon liiallisen määrän aiheuttamat haitat luonnolle ja ihmisille sekä valomainosten määrästä ja häiritsevyydestä aiheuttavat haitat ihmisille.

Ongelmat ovat syntyneet vasta viime vuosina erityisesti LED-pohjaisen mainoslaitetekniikan myötä. Tutkimustyötä ongelmien selvittämiseksi ja ratkaisemiseksi tehdään paljon niin kansainvälisesti kuin Suomessakin. Helsinki seuraa tiiviisti alan tutkimustoimintaa sekä ohjeistusta ja pyrkii ottamaan ohjeet mahdollisimman pian huomioon julkisen valaistuksen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Kansainvälinen valaistuskomissio CIE on valaistusalan merkittävin ohjeiden ja suositusten antaja, ja sen suositukset siirtyvät yleisesti kansallisiin valaistusohjeisiin. CIE on päivittänyt häiriövaloa koskevan raporttinsa vuonna 2017 (CIE 150:2017 Guide on the Limitation of the Effects of Obtrusive Light from Outdoor Lighting Installations, 2nd Edition). Uudet suositukset eivät vielä näy valaistusstandardeissa, mutta Helsinki pyrkii ottamaan ne huomioon uusissa valaistusratkaisuissa.

CIE:n raportti ei tunnista LED-valojen poikkeavista aallonpituuksista tai muista teknisistä ominaisuuksista aiheutuvia haittoja, vaan sen mukaan ongelmat syntyvät valaistuksen liiallisen voimakkuuden tai vääränlaisen suuntauksen ja valonjaon synnyttämästä häiriövalosta.

Raportissa kuvataan monin tavoin häiriövalon vaikutuksia eläimiin ja ihmisiin. Siinä on tunnistettu valon aiheuttamat haitat muun muassa merikilpikonnille, muuttolinnoille, lintujen pesinnälle ja lepakoille. Ihmisille aiheutuvia haittoja ovat muun muassa asuntoihin tunkeutuvan valon kiusahäikäisy ja epämiellyttävyyden tunne sekä vuorokausirytmien häiriytyminen. Melatoniinin erittymisen häiriöt voivat myös aiheuttaa terveyshaittoja ja nukahtamisongelmia.

CIE esittää häiriövalon estämiseksi raja-arvoja, jotka riippuvat valaistusta ympäristöstä ja vuorokauden ajasta. Raportissa on esitetty raja-arvoja kiinteistöihin tunkeutuvalla häiriövalolle, valaistuksen aiheuttamalle häikäisylle, häiriövalon haitoille tiellä liikkuville, taivaankannen valottumiselle sekä julkisivuvalaistuksen ja valomainosten aiheuttamalle häiriövalolle. CIE:n suositukset eivät kuitenkaan ole sitovia, vaan toiminnalle tarvitaan paikalliset soveltamisohjeet tai määräykset.

Ohjeet Helsingissä

Helsinki on laatinut yleisesti valaistuksen tavoitteita käsittelevän raportin ”Kaupungin valot - Helsingin valaistuksen kaupunkikuvalliset periaatteet” usean hallintokunnan yhteistyönä vuonna 2003.

Julkinen ulkovalaistus

Helsingin julkisen ulkovalaistuksen (katu- ja puistovalaistus) periaatteet määritellään kaupunginhallituksen vuonna 2015 hyväksymässä valaistuksen tarveselvityksessä. Ohjeistusta on tarkennettu vuonna 2017 laaditussa ulkovalaistuksen suunnitteluohjeessa. Näissä asiakirjoissa on esitetty ohjeet muun muassa valaistustavoille, valaistusvoimakkuuksille ja käytettäville valon ominaisuuksille eri tyyppisissä kaupunkitiloissa. Lisäksi niissä on ohjeet valaistuksen ohjaustavoille ja himmennyksille. Ohjeistus vastaa suurelta osin CIE:n raportissa esitettyjä suosituksia. Valaistuksen suunnitteluohje on kuitenkin määrä päivittää vuoden 2019 lopussa vastaamaan viimeisintä tietoa.

Parhaillaan kaupunkiympäristön toimialalla kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu -palvelussa laaditaan periaatteita ja ohjeita ranta-alueiden ja rantareittien valaisemiseen. Työn on määrä valmistua kuluvan vuoden lopussa. Työn kuluessa on selvitetty laajasti tehtyjä kansainvälisiä ja kotimaisia tutkimuksia valaistuksen vaikutuksista luonnonympäristöön. Tehdyistä tutkimuksista on saatu laajasti tietoa keinovalon haitoista hämärä- ja yöaktiivisille lajeille. Jonkin verran on myös näyttöä valon haitoista päiväaktiivisille lajeille. Vuonna 2020 aloitetaan tarveselvityksessä todettu kaupungin pimeäksi jätettävien alueiden määrittely.

Kaupungin hallinnoimien alueiden valaistus on selkeästi hallittavissa, koska kaupunki tilaa suunnitelmat ja voi esittää sisällölliset vaatimukset omien tavoitteidensa mukaisesti.

Yksityinen ulkovalaistus ja valomainokset

Yksityiset valaistavat alueet käsittävät lähinnä pihoja ja rakennusten julkisivuja. Kaupungin rakennusvalvonnan ohje kiinteistöjen julkisivujen ja pihojen valaistuksesta on vuodelta 2010. Siinä missä ulkovalaistus ja

osa julkisivuvalaistuksista mahdollistaa turvallisen liikkumisen pimeällä tai luo tunnelmaa (esimerkiksi kausivalaistus), mainosvaloilla ja osalla julkisivuvalaistuksia taas halutaan kiinnittää huomiota. Rakennusvalvonnalla on useita ohjeita koskien mainosvaloja ja laitteita: Sähköiset vaihtuvanäyttöiset mainoslaitteet 2017, Mainoslaitteet rakennuksissa 2012 ja Ulkomainoslaitteiden sijoitusperiaatteet 2015. Ohjeiden laatimisen jälkeen tekniikka sekä myös mainostamisen tarve ja tavat ovat kehittyneet ja muuttuneet niin paljon, että ohjeet ovat päivitystarpeessa. Ohjeissa tulee ottaa voimakkaammin kantaa mainoslaitteiden teknisiin ominaisuuksiin sekä niiden kokoon ja sallittuihin sijoituspaikkoihin. Rakennusvalvonnan nykyisten ohjeiden ongelma on se, että ne on tehty yleispäteviksi koskemaan keskenään hyvin erilaisia ympäristöjä. Ohjeissa pitäisi jatkossa pystyä huomioimaan alueelliset arvot ja erityispiirteet. Myös joidenkin ulkotilamaisten julkisten sisätilojen, kuten liikenneterminaalit, digitaalisten valomainoslaitteiden sijoitusperiaatteet olisivat tarpeen. Tarvitaan myös keinot luvattoman toiminnan valvomiseksi ja sanktioimiseksi. Rakennusvalvonnalla ei ole tällä hetkellä mahdollisuuksia luvattoman tai ohjeiden vastaisen toiminnan valvontaan. Alustavasti on päätetty, että ohjeiden päivitys alkaa vuoden 2019 lopussa yhteistyönä kaupunkiympäristön toimialan muiden palveluiden kanssa.

Yleisten alueiden mainoslaitteet

Kaupungin yleisten alueiden ulkomainoslaitteita koskeva sopimus on voimassa vuoden 2023 heinäkuun loppuun. Sopimuksessa ei ole määriteltä ehtoja mainoslaitteiden kirkkauksille tai kuvan liikkeelle. Ulkomainoslaitteista 10 kappaletta on digitaalisia suurtauluja ja noin 50 kappaletta kaupunkipyöräasemien digitaalisia mainostauluja. Muut laitteet edustavat perinteisempää tekniikkaa, mutta niidenkin muuttamiseksi digitaalisiksi on esitetty toiveita. Sopimusehtojen muuttaminen kesken sopimuskauden on hankalaa, mutta ongelmien ilmaannuttua on toimijan kanssa saatu asiat sovittua ja tarvittaviin korjaustoimiin on ryhdytty. Jatkossa päivitettävä valomainoslaiteohje tulee ulottaa koskemaan myös yleisille alueille sijoitettavia mainoslaitteita sopimusten sallimissa puitteissa.

Kaupunkiympäristön toimialan hallinnoimien ja valvomien valomainosten lisäksi yleisillä alueilla on pysäkkien mainoslaitteet. Niitä hallinnoi liikennelaitos. Myös niitä on muutettu vilkkaimmilla pysäkeillä digitaalisiksi.

Yhteenveto

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että kaupunkiympäristön toimiala on tietoinen keinovalaistuksen ongelmista. Tutkimustoimintaa seurataan ja toteutusratkaisuja kehitetään aktiivisesti ja valaistuksen suunnit-

teluohjeet sekä muu ohjeistus ovat hyvällä tasolla edellä todettuja päivitystarpeita lukuun ottamatta. Ohjaamisen ja valvonnan keinot ja vastuut ovat erityisesti digitaalisten mainoslaitteiden osalta jossain määrin hajautuneet. Digitaalisten mainoslaitteiden määrän voimakkaasti kasvaessa, niillä on entistä suurempi vaikutus kaupunkikuvaan. Mainoslaitteiden valvonta on saatettava kuntoon ja luvasta poikkeavan käytön/toiminnan sanktioinnin mahdollisuus selvitetään. Häiriövaloa estetään hyvällä suunnittelulla ja toteutuksella. Siinä tulee kiinnittää erityistä huomiota oikeaan valaistusvoimakkuuteen, valon suuntaamiseen sekä valaistuksen oikeanlaiseen himmentämiseen ja sammuttamiseen. Nykyaikainen tekniikka antaa siihen hyvät mahdollisuudet. Valomainosten koko ja kirkkaus sekä mahdollinen liike tulee sovittaa ympäristön olosuhteisiin. Mainoslaitteiden osalta myös sijoitusperiaatteilla on suuri merkitys häiriövalon hillitsemiseksi. Valaistuksen ympäristö- ja terveysvaikutusten selvittämistä jatketaan ja suunnitteluohjeita ja määräyksiä tarkennetaan saatavan tutkimustiedon pohjalta.

LED-tekniikan tulo on verrattavissa sähkövalon aiheuttamaan murrokseen. Tekniikka kehittyä ja kaupungille tulisi taata riittävät mahdollisuudet sen seuraamiseen, ohjeistuksen ylläpitämiseen ja toteutuksen valvontaan. Digitaalisten mainoslaitteiden sijoituksen osalta tarvitaan myös periaatepäätöksiä kaupunkikuvan hallitsemiseksi ja esteettömyyden turvaamiseksi. Seuraavan kerran uudistettaessa rakennusjärjestystä, on valo huomioitava entistä paremmin, koska valon merkitys kaupunkiympäristössä on yhä suurempi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Noora Laak: Lisäysehdotus yhteenveto-kohtaan, virkkeen "Ohjaamisen ja valvonnan keinot ja vastuut ovat erityisesti digitaalisten mainoslaitteiden osalta jossain määrin hajautuneet." jälkeen:

"Digitaalisten mainoslaitteiden määrän voimakkaasti kasvaessa, niillä on entistä suurempi vaikutus kaupunkikuvaan. Mainoslaitteiden valvonta on saatettava kuntoon ja luvasta poikkeavan käytön/toiminnan sanktioinnin mahdollisuus selvitetään."

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Noora Laakin vastaehdotuksen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Juhani Sandström, valaistuspäällikkö: 310 38521
juhani.sandstrom(a)hel.fi
Salla Mustonen, va. yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 26445
salla.t.mustonen(a)hel.fi
Jarmo Talvasto, tekninen asiantuntija, puhelin: 310 38817
jarmo.talvasto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Petra Malinin aloite keinovalaistuksen säätelystä ja valosaasteen vähentämisestä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Taustaa

Aloitteessa kiinnitetään huomiota kolmeen erityyppiseen ongelmaan: uuden valaistustekniikan, lähinnä LED-valaistuksen, aiheuttamat haitat luonnolle ja ihmisille, valon liiallisen määrän aiheuttamat haitat luonnolle ja ihmisille sekä valomainosten määrästä ja häiritsevyydestä aiheutuvat haitat ihmisille.

Ongelmat ovat syntyneet vasta viime vuosina erityisesti LED-pohjaisen mainoslaitetekniikan myötä. Tutkimustyötä ongelmien selvittämiseksi ja ratkaisemiseksi tehdään paljon niin kansainvälisesti kuin Suomessakin. Helsinki seuraa tiiviisti alan tutkimustoimintaa sekä ohjeistusta ja pyrkii ottamaan ohjeet mahdollisimman pian huomioon julkisen valaistuksen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Kansainvälinen valaistuskomissio CIE on valaistusalan merkittävin ohjeiden ja suositusten antaja, ja sen suositukset siirtyvät yleisesti kansallisiin valaistusohjeisiin. CIE on päivittänyt häiriövaloa koskevan raporttinsa vuonna 2017 (CIE 150:2017 Guide on the Limitation of the Effects of Obtrusive Light from Outdoor Lighting Installations, 2nd Edition). Uudet suositukset eivät vielä näy valaistusstandardeissa, mutta Helsinki pyrkii ottamaan ne huomioon uusissa valaistusratkaisuissa.

CIE:n raportti ei tunnista LED-valojen poikkeavista aallonpituuksista tai muista teknisistä ominaisuuksista aiheutuvia haittoja, vaan sen mukaan ongelmat syntyvät valaistuksen liiallisen voimakkuuden tai vääränlaisen suuntauksen ja valonjaon synnyttämästä häiriövalosta.

Raportissa kuvataan monin tavoin häiriövalon vaikutuksia eläimiin ja ihmisiin. Siinä on tunnistettu valon aiheuttamat haitat muun muassa merikilpikonnille, muuttolinnuille, lintujen pesinnälle ja lepakoille. Ihmisille aiheutuvia haittoja ovat muun muassa asuntoihin tunkeutuvan valon kiusahäikäisy ja epämiellyttävyyden tunne sekä vuorokausirytmien häiriytyminen. Melatoniinin erittymisen häiriöt voivat myös aiheuttaa terveyshaittoja ja nukahtamisongelmia.

CIE esittää häiriövalon estämiseksi raja-arvoja, jotka riippuvat valaistusta ympäristöstä ja vuorokauden ajasta. Raportissa on esitetty raja-arvoja kiinteistöihin tunkeutuvalla häiriövalolla, valaistuksen aiheuttamalle häikäisylle, häiriövalon haitoille tiellä liikkuville, taivaankannen valottumiselle sekä julkisivuvalaistuksen ja valomainosten aiheuttamalle häiriövalolle. CIE:n suositukset eivät kuitenkaan ole sitovia, vaan toiminnalle tarvitaan paikalliset soveltamisohjeet tai määräykset.

Ohjeet Helsingissä

Helsinki on laatinut yleisesti valaistuksen tavoitteita käsittelevän raportin ”Kaupungin valot - Helsingin valaistuksen kaupunkikuvalliset periaatteet” usean hallintokunnan yhteistyönä vuonna 2003.

Julkinen ulkovalaistus

Helsingin julkisen ulkovalaistuksen (katu- ja puistovalaistus) periaatteet määritellään kaupunginhallituksen vuonna 2015 hyväksymässä valaistuksen tarveselvityksessä. Ohjeistusta on tarkennettu vuonna 2017 laaditussa ulkovalaistuksen suunnitteluohjeessa. Näissä asiakirjoissa on esitetty ohjeet muun muassa valaistustavoille, valaistusvoimakkuuksille ja käytettäville valon ominaisuuksille eri tyyppisissä kaupunkitiloissa. Lisäksi niissä on ohjeet valaistuksen ohjaustavoille ja himmennyksille. Ohjeistus vastaa suurelta osin CIE:n raportissa esitettyjä suosituksia. Valaistuksen suunnitteluohje on kuitenkin määrä päivittää vuoden 2019 lopussa vastaamaan viimeisintä tietoa.

Parhaillaan kaupunkiympäristön toimialalla kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu -palvelussa laaditaan periaatteita ja ohjeita ranta-alueiden ja rantareittien valaisemiseen. Työn on määrä valmistua kuluvan vuoden lopussa. Työn kuluessa on selvitetty laajasti tehtyjä kansainvälisiä ja kotimaisia tutkimuksia valaistuksen vaikutuksista luonnonympäristöön. Tehdyistä tutkimuksista on saatu laajasti tietoa keinovalon haitoista hämärä- ja yöaktiivisille lajeille. Jonkin verran on myös näyttöä valon haitoista päiväaktiivisille lajeille. Vuonna 2020 aloitetaan tarveselvityksessä todettu kaupungin pimeäksi jätettävien alueiden määrittely.

Kaupungin hallinnoimien alueiden valaistus on selkeästi hallittavissa, koska kaupunki tilaa suunnitelmat ja voi esittää sisällölliset vaatimukset omien tavoitteidensa mukaisesti.

Yksityinen ulkovalaistus ja valomainokset

Yksityiset valaistavat alueet käsittävät lähinnä pihoja ja rakennusten julkisivuja. Kaupungin rakennusvalvonnan ohje kiinteistöjen julkisivujen ja pihojen valaistuksesta on vuodelta 2010. Siinä missä ulkovalaistus ja osa julkisivuvalaistuksista mahdollistaa turvallisen liikkumisen pimeällä tai luo tunnelmaa (esimerkiksi kausivalaistus), mainosvaloilla ja osalla julkisivuvalaistuksia taas halutaan kiinnittää huomiota. Rakennusvalvonnalla on useita ohjeita koskien mainosvaloja ja laitteita: Sähköiset vaihtuvanäyttöiset mainoslaitteet 2017, Mainoslaitteet rakennuksissa 2012 ja Ulkomainoslaitteiden sijoitusperiaatteet 2015. Ohjeiden laatimisen jälkeen tekniikka sekä myös mainostamisen tarve ja tavat ovat kehittyneet ja muuttuneet niin paljon, että ohjeet ovat päivitystarpeessa. Ohjeissa tulee ottaa voimakkaammin kantaa mainoslaitteiden teknisiin ominaisuuksiin sekä niiden kokoon ja sallittuihin sijoituspaikkoihin. Rakennusvalvonnan nykyisten ohjeiden ongelma on se, että ne on tehty yleispäteviksi koskemaan keskenään hyvin erilaisia ympäristöjä. Ohjeissa pitäisi jatkossa pystyä huomioimaan alueelliset arvot ja erityispiirteet. Myös joidenkin ulkotilamaisten julkisten sisätilojen, kuten liikenneterminaalit, digitaalisten valomainoslaitteiden sijoitusperiaatteet olisivat tarpeen. Tarvitaan myös keinot luvattoman toiminnan valvomiseksi ja sanktioimiseksi. Rakennusvalvonnalla ei ole tällä hetkellä mahdollisuuksia luvattoman tai ohjeiden vastaisen toiminnan valvontaan. Alustavasti on päätetty, että ohjeiden päivitys alkaa vuoden 2019 lopussa yhteistyönä kaupunkiympäristön toimialan muiden palveluiden kanssa.

Yleisten alueiden mainoslaitteet

Kaupungin yleisten alueiden ulkomainoslaitteita koskeva sopimus on voimassa vuoden 2023 heinäkuun loppuun. Sopimuksessa ei ole määriteltä ehtoja mainoslaitteiden kirkkauksille tai kuvan liikkeelle. Ulkomainoslaitteista 10 kappaletta on digitaalisia suurtauluja ja noin 50 kappaletta kaupunkipyöräasemien digitaalisia mainostauluja. Muut laitteet edustavat perinteisempää tekniikkaa, mutta niidenkin muuttamiseksi digitaalisiksi on esitetty toiveita. Sopimusehtojen muuttaminen kesken sopimuskauden on hankalaa, mutta ongelmien ilmaannuttua on toimijan kanssa saatu asiat sovittua ja tarvittaviin korjaustoimiin on ryhdytty. Jatkossa päivitettävä valomainoslaitteohje tulee ulottaa koskemaan myös yleisille alueille sijoitettavia mainoslaitteita sopimusten sallimissa puitteissa.

Kaupunkiympäristön toimialan hallintoimien ja valvomien valomainosten lisäksi yleisillä alueilla on pysäkkien mainoslaitteet. Niitä hallinnoi liikennelaitos. Myös niitä on muutettu vilkkaimmilla pysäkeillä digitaalisiksi.

Yhteenveto

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että kaupunkiympäristön toimiala on tietoinen keinovalaistuksen ongelmista. Tutkimustoimintaa seurataan ja toteutusratkaisuja kehitetään aktiivisesti ja valaistuksen suunnitteluohjeet sekä muu ohjeistus ovat hyvällä tasolla edellä todettuja päivitystarpeita lukuun ottamatta. Ohjaamisen ja valvonnan keinot ja vastuut ovat erityisesti digitaalisten mainoslaitteiden osalta jossain määrin hajautuneet. Häiriövalo estetään hyvällä suunnittelulla ja toteutuksella. Siinä tulee kiinnittää erityistä huomiota oikeaan valaistusvoimakkuuteen, valon suuntaamiseen sekä valaistuksen oikeanlaiseen himmentämiseen ja sammuttamiseen. Nykyaikainen tekniikka antaa siihen hyvät mahdollisuudet. Valomainosten koko ja kirkkaus sekä mahdollinen liike tulee sovittaa ympäristön olosuhteisiin. Mainoslaitteiden osalta myös sijoitusperiaatteilla on suuri merkitys häiriövalon hillitsemiseksi. Valaistuksen ympäristö- ja terveysvaikutusten selvittämistä jatketaan ja suunnitteluohjeita ja määräyksiä tarkennetaan saatavan tutkimustiedon pohjalta.

LED-tekniikan tulo on verrattavissa sähkövalon aiheuttamaan murrokseen. Tekniikka kehittyy ja kaupungille tulisi taata riittävät mahdollisuudet sen seuraamiseen, ohjeistuksen ylläpitämiseen ja toteutuksen valvontaan. Digitaalisten mainoslaitteiden sijoituksen osalta tarvitaan myös periaatepäätöksiä kaupunkikuvan hallitsemiseksi ja esteettömyyden turvaamiseksi. Seuraavan kerran uudistettaessa rakennusjärjestystä, on valo huomioitava entistä paremmin, koska valon merkitys kaupunkiympäristössä on yhä suurempi.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Petra Malin ja 17 muuta valtuutettua ovat tehneet 10.4.2019 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Ihmisten pimeyteen tuoma keinovalo sekoittaa luonnon rytmiä. Erityisesti lyhytaaltainen keinovalo, jota on valkosävyisissä led-lampuissa, aiheuttaa voimakkaita biologisia vaikutuksia. Led-lamppujen yleistyessä ulkovalaistuksessa niiden vaikutus luontoon korostuu. Tällainen keinovalo on erityisen haitallista monille hyönteis- ja eläinlajeille, ja ympäristönsuojelullisesti olisi perusteltua pyrkiä välttämään sitä ulkovalais-

tuksessa. Yöllisellä keinovaloaltistuksella on vaikutusta myös ihmisten hormonitoimintaan. (HS 22.12.2018.)

Kirkkailla tai välkkyvillä valoilla on myös muuta epäsuotuisaa vaikutusta ihmiseen. Kirkas valaistus tai välkkyvät mainosvalot voivat laukaista migreenin, josta kärsii keskimäärin joka kymmenes ihminen. Migreeni on huomattavasti yleisempi naisilla kuin miehillä. Julkinen tila, jossa on välkkyviä valoja, ei ole migreenistä kärsiville viihtyisä eikä esteetön.

Valomainonta lisääntyy jatkuvasti laitteiden halpenemisen myötä. Mainosnäyttöjä on nyt runsaasti erilaisesti julkisissa tiloissa. Valomainonnan sääntely on tällä hetkellä osittain tulkinnanvaraista eikä valvonnalla ole riittävästi mahdollisuuksia puuttua sääntelyn vastaiseen toimintaan.

Me allekirjoitetut valtuutetut esitämme, että kaupunki selvittää keinovalaistuksen ympäristö- ja terveysvaikutuksia, sekä tarvetta säädellä kaupunkialueella tarkemmin valaistuksen kirkkautta ja välkkymistä ulkovalaistuksessa ja valomainonnassa, sekä tarvetta säädellä valomainosten määrää alueellisesti."

Linkkejä ohjeistuksiin:

https://www.hel.fi/static/rakvv/kaupungin_valot.pdf

<https://dev.hel.fi/paatokset/me-dia/att/8d/8d07414dcbd00aeabc37f4d058dad82879f25636.pdf>

https://www.hel.fi/static/hkr/ohjeita_suunnittelijoille/helsingin_kaupungin_ulkovalaistuksen_suunnitteluohje.pdf

https://www.hel.fi/static/rakvv/ohjeet/Julkisivujen_ja_pihojen_valaistus.pdf

https://www.hel.fi/static/rakvv/ohjeet/Sahkoiset_vaihtuvanayttoiset_mainoslaitteet.pdf

https://www.hel.fi/static/rakvv/ohjeet/Mainoslaitteet_rakennuksissa.pdf

17.09.2019

Asia/3

https://www.hel.fi/static/rakvv/ohjeet/Ulkomainoslaitteet_sijoittaminen_liitteineen.pdf

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 23.8.2019 mennessä.

Kaupunginkanslia on myöntänyt lausunnon antamiselle lisää aikaa 30.9.2019 saakka.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Juhani Sandström, valaistuspäällikkö: 310 38521
juhani.sandstrom(a)hel.fi
Salla Mustonen, va. yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 26445
salla.t.mustonen(a)hel.fi
Jarmo Talvasto, tekninen asiantuntija, puhelin: 310 38817
jarmo.talvasto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Petra Malinin aloite keinovalaistuksen säätelystä ja valosaasteen vähentämisestä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 10.09.2019 § 449

§ 454

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle, Helsinginkuja 6 (Helsinginkatu 17) tarkistettu asemakaavan muutosehdotus (nro 12588)

HEL 2016-013874 T 10 03 03

Hankennumero 0858_1

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 17.9.2019 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12588 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 12. kaupunginosan (Alppiharju, Harju) korttelin 575 tonttia 17.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloajana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin sekä nähtävilläoloajan ulkopuolella kirjallisesti esitettyihin mielipiteisiin. Päätössiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Sörnäistenkatu 1, sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijaa kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
 - o YIT Suomi Oy: 8 000 euroa.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli arkkitehti Perttu Pulkka. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

17.09.2019

Perttu Pulkka, arkkitehti, puhelin: 310 37465
perttu.pulkka(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12588 kartta, päivätty 17.9.2019
- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12588 selostus, päivätty 17.9.2019, päivitetty Kylk:n 17.9.2019 päätöksen mukaiseksi
- 5 Havainnekuva 17.9.2019
- 6 Viitesuunnitelma
- 7 Tilastotiedot
- 8 Tehdyt muutokset
- 9 Vuorovaikutusraportti 17.9.2019 ja asukastilaisuuden muistiot 19.4.2017 ja 18.1.2019
- 10 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Kustannusten osalta: Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Hakija	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano Liite 8
Ne mielipiteensä esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa	Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Ne muistutuksen esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa	Esitysteksti Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano Liite 9

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee tonttia Alppiharjun kaupunginosassa. Kaavaratkaisu mahdollistaa tontin täydennysrakentamisen. Tavoitteena on mahdollistaa kuusikerroksinen asuinkerrostalo Helsinginkujan varteen. Rakennus jatkaa korttelin kaupunkikuvallisia linjoja ja täydentää korttelin viimeisen rakentamattoman osan.

Uutta asuntokerrosalaa on 1 860 k-m². Tonttien kaavan mukainen tehokkuus on $et=2,42$. Asukasmäärän lisäys on noin 40. Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että Helsinginkujan varsi muuttuu rakennetummaksi. Olemassa oleva avokallio poistuu. Rakentaminen muuttaa olemassa olevien asuinkerrostalojen näkymiä ja valaistusolosuhteita, jotka on huomioitu suunnitteluratkaisussa.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumisesta. Kaavaratkaisu on oikeusvaikutteisen Helsingin yleiskaavan 2016 (tullut voimaan 5.12.2018) mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Tontilla on asuinkerrostalo vuodelta 1929. Alueen melko yhtenäinen kaupunkirakenne muodostui 20- ja 30-luvuilla. Kaupunkikuva rakentuu selkeästä katu- ja korttelijaosta, joka on ensimmäisen, vuoden 1901, asemakaavan mukainen.

Alueen korttelirakenne on ajallisesti kerroksellista; ympäristön katukuvassa näkyy hyvin 60-luvun täydennysrakentamisen kausi, joka muodostaa oman ajallisen kerroksen kaupunkikuvaan.

Alueella on voimassa asemakaava nro 8901 vuodelta 1985.

Korttelialueet ovat yksityisomistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia ilman arvonnäkövähäystä seuraavasti: Katualueen rakentaminen n. 30 000 euroa.

Kaavaratkaisu nostaa alueen arvoa.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluajana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluajana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Viranomaisten kannantotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat uudisrakennuksen muotoon ja sijaintiin. Pistetaloratkaisua irrallaan korttelirakenteesta ei pidetty kohtaan sopivana. Lisäksi tuotiin esiin rakentamispaikan haastavuus louhinnan ja rakentamisen osalta. Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että uudisrakennus on sovitettu osaksi korttelia, räystäslinjat ja kattomuoto jatkavat korttelin olemassa olevia linjoja. Lisäksi on annettu määräyksiä ympäristön huomioimisesta rakentamisen aikaisissa toimissa.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta kohdistuivat tontin täydennysrakentamiseen, kallion poistoon, rakentamisen vaikutuksiin ja suunnitelmassa esitettyyn massoitteeluun sekä rakennuksen sijaintiin tontilla. Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että uudisrakennuksen sijaintia, sopivuutta ympäristöön sekä muotoa on tarkennettu kaavaehdotukseen palautteen perusteella. Lisäksi on kiinnitetty huomiota naapurien näkymiin sekä valaistusolosuhteisiin.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §) 20.3.–18.4.2019

Kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä, mistä on ilmoitettu maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin kolme muistutusta. Nähtävilläoloajan ulkopuolella saapui yksi kirje. Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat rakentamisaikaisiin ja uudisrakennuksen vaikutuksiin olemassa olevassa ympäristössä, kuten varjostukseen ja näkymiin. Lisäksi nostettiin esille perustus- ja osakeyhtiölain huomioiminen kaavamuutoksessa. Kirjeessä esitetyt huomautukset kohdistuivat osakeyhtiölain huomioimiseen kaavoituksessa sekä kallion säilyttämiseen.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat olemassa olevan rakennuksen suojeluun asemakaavalla sekä olevan kallion säilyttämiseen osana pihaa. Lisäksi esitettiin tarkennus ajoyhteysmääräykseen.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

17.09.2019

- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- kaupunginmuseo

Lisäksi seuraava taho ilmoitti, ettei ole lausuttavaa: Helen Oy.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu Tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa. Niitä, joiden etua muutokset koskevat, on kuultu erikseen sähköpostilla.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Jatkotoimenpiteet

Kaava-alueeseen tai sen osaan liittyy maankäytösopimusmenettely, joka tulee saattaa päätökseen ennen kaavan hyväksymistä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Perttu Pulkka, arkkitehti, puhelin: 310 37465
perttu.pulkka(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12588 kartta, päivätty 17.9.2019
- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12588 selostus, päivätty 17.9.2019
- 5 Havainnekuva 17.9.2019
- 6 Viitesuunnitelma

7	Tilastotiedot
8	Tehdyt muutokset
9	Vuorovaikutusraportti 17.9.2019 ja asukastilaisuuden muistiot 19.4.2017 ja 18.1.2019
10	Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

1	Mielipiteet
2	Muistutukset ja kirjeet

Muutoksenhaku

Kustannusten osalta: Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Otteet

Ote Hakija

Ne mielipiteensä esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa
Ne muistutuksen esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

Otteen liitteet

Esitysteksti
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 8
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 9

Tiedoksi

Kaupunginkanslia/Villeneuve, Lindén, Sippola-Alho, Hakola
Kymp/Hatu/Koski (laskutus)

Päätöshistoria

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 26.4.2019

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 07.03.2019 § 23

Kaupunginmuseo 5.6.2017

17.09.2019

Asia/5

§ 455

Helsingin älyliikenteen kehittämisohjelman 2030 hyväksyminen ja sen toimenpideohjelman 2020-2024 toteuttaminen

HEL 2019-009181 T 08 00 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle liitteessä 1 esitetyn Helsingin älyliikenteen kehittämisohjelman 2030 hyväksymistä ohjeellisena noudatettavaksi ja sen toimenpideohjelman 2020-2024 toteuttamista esityksen mukaisesti.

Samalla lautakunta päätti, että ohjelman edistymisestä informoidaan lautakuntaa sopivassa muodossa vuosittain.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli liikenneinsinööri Mikko Lehtonen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Samalla lautakunta päättää, että ohjelman edistymisestä informoidaan lautakuntaa sopivassa muodossa vuosittain.

Kannattaja: Atte Kaleva

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Mikko Lehtonen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37117
mikko.j.lehtonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Älyliikenteen kehittämisohjelmaraportti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta esittää kaupunginhallitukselle liitteessä 1 esitetyn Helsingin älyliikenteen kehittämisohjelman 2030 hyväksymistä

ohjeellisena noudatettavaksi ja sen toimenpideohjelman 2020-2024 toteuttamista esityksen mukaisesti.

Tiivistelmä

Älyliikenteen kehittämisohjelmassa on tunnistettu älyliikenteen kehitystrendit sekä määritelty kehittämistavoitteet, niiden mittarit ja toimenpiteet sekä Helsingin kaupungin rooli älyliikenteen kehittämisessä. Kehittämisohjelman tavoitevuosi on 2030. Vuosille 2020-2024 ohjelmoitiin ja priorisoitiin toimenpiteet ja arvioitiin vaikutukset.

Älyliikenne on liikennejärjestelmän osa, joka kytkee liikkujat osaksi järjestelmää ja sen palveluja. Työssä määriteltiin painopistealueiksi 1) liikenteen informaatio, 2) liikenteen hallinta, 3) liikkumispalvelut ja 4) liikenteen automatisoituminen.

Toimenpideohjelman laatimisen taustaksi arvioitiin toimintaympäristön ja teknologian kehitysnäkymiä sekä tunnistettiin keskeisiä mahdollisuuksia ja riskejä, joihin kaupungin tulee reagoida.

Älyliikenteen visio vuodelle 2030 tiivistää ja kirkastaa tavoitetilan ja asiat, joihin Helsingin liikkumista ja liikennejärjestelmää kehitetään. Painopistealueita analysoitiin neljästä näkökulmasta, jotka ovat 1) liikennepolitiikka ja regulaatio, 2) hankkeet ja investoinnit, 3) toimijoiden roolit ja toimintamallit sekä 4) seuranta ja tutkimus. Tavoitetilan pohjalta hahmotellusta keinovalikoimasta valittiin seitsemän toimenpidekokonaisuutta, jotka toteutetaan vuosina 2020-2024.

Liikenteen informaatioon liittyviksi toimenpidekokonaisuuksiksi valittiin 1) liikennetiedon keruun kehittäminen ja 2) tilannekuvan sekä seuranta- ja tilastokuvan kehittäminen. Liikenteen hallinnan osalta toimenpidekokonaisuuksiksi valittiin 3) vuorovaikutteinen ja yhteistoiminnallinen liikenteen hallinta, 4) liikennevalo-ohjauksen kehittäminen sekä 5) taloudelliset ohjauskeinot. Liikenteen automaatioon liittyviksi toimenpidekokonaisuuksiksi valittiin 6) automaatiota hyödyntävä julkisen liikenteen järjestelmä sekä 7) fyysisen ja digitaalisen infrastruktuurin kehittäminen automaattiliikenteelle.

Viiden vuoden aikana toimenpiteiden kustannukset ovat 8,6 miljoonaa euroa. Helsingin omalta organisaatiolta tarvittava henkilötyöpanos on arvioitu olevan noin 7,5 henkilötyövuotta. Toimenpideohjelmalle tarvitaan kokopäivätoiminen koordinaattori. Osa henkilötyöstä hankitaan asiantuntijapalveluina.

Toimenpideohjelman toteuttaminen edellyttää Helsingin Kaupunkiympäristön toimialan sitoutumista investointien toteuttamiseen ja niitä edeltäviin suunnitteluvaiheisiin. Älyliikenteen kehittämisohjelma kytke-

tään Helsingin digitalisaatio-ohjelmaan. Ohjelmaa on mahdollista hyödyntää myös kaupungin muilla toimialoilla, joille muun muassa väestön ikääntyminen sekä asukkaiden liikkumistottumusten ja tarpeiden muutokset aiheuttavat kehittämistarpeita.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupunkistrategia

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Helsingin kaupunkistrategian 27.9.2017. Strategian mukaan Helsinki on kokonaisvaltaisesti toimivan älykkään liikennejärjestelmän edelläkävijä. Liikennesektori on teknologian kehittymisen ja jakamistalouden vahvistumisen sekä päästövähennystavoitteen takia nopeimmin muuttuvia sektoreita.

Tavoitteet

Tavoitteena oli laatia älyliikenteen kehittämisohjelma, jossa

- tunnistettiin älyliikenteen kehitystrendit,
- määriteltiin kehittämistavoitteet ja niiden mittarit,
- määriteltiin kehittämishankkeet ja toimenpiteet sekä
- määriteltiin Helsingin kaupungin rooli älyliikenteen kehitystyössä.

Kehittämisohjelman tavoitevuosi on 2030, mutta vuosien 2020-2024 toimenpiteet ohjelmoitiin ja priorisoitiin tarkasti. Työn tuloksena syntynyt ohjelma korvaa ”Älyliikenne Helsingissä” –kehittämisohjelman, joka valmistui vuonna 2013.

Lähtökohdat

Älyliikenne on liikennejärjestelmän osa, joka kytkee liikkujat osaksi järjestelmää ja sen palveluja. Kehittämisohjelman laadinnassa lähdettiin liikkeelle toimintaympäristön muutoksista. Toimintaympäristön muutoksia ja keskeisten sidosryhmien näkemyksiä selvittiin tiiviissä vuorovaikutuksessa älyliikenteen keskeisten toimijoiden kanssa. Työvaiheessa muutoksia kuvattiin sekä toiminnallisten että liiketoiminnallisten tarpeiden ja tavoitteiden näkökulmasta. Kerättyjen aineistojen ja sidosryhmäkeskustelujen pohjalta muodostettiin visio ja tavoitetilan kuvaus 2030.

Liikennejärjestelmän yleisiä kehittämistavoitteita selvitettiin sekä liikkumisen haasteita ja tarpeita ratkaistiin. Liikenteen automatisoituminen ja muut teknologian kehitystrendit, säädösympäristön kehittyminen ja kulttuurilliset kehityskulut luovat mahdollisuuksia kehittää liikennejärjestelmää nykyistä turvallisemmaksi, tehokkaammaksi ja ympäristöystävälli-

semmäksi. Tavoitteena oli laatia kehittämisohjelma, jolla mahdollistetaan muutostekijöiden hyödyntäminen ja vältetään muutosten tuomat haitalliset kehityskulut.

Työssä määriteltiin painopistealueiksi 1) liikenteen informaatio, 2) hallinta, 3) palvelut ja 4) automatisoituminen.

Toimintaympäristön muutokset

Toimenpideohjelman laatimisen taustaksi arvioitiin toimintaympäristön ja teknologian kehitysnäkymiä ja tunnistettiin keskeisiä mahdollisuuksia ja riskejä, joihin kaupungin tulee reagoida.

Älyliikenteen ratkaisuihin tehtävillä investoinneilla, liikenteen palvelujen kehittämisellä sekä automaattisten ajoneuvojen pilotoinneilla ja niiden toimintaympäristöjen rakentamisella tuetaan raideliikenteen verkosto-kaupungin kehitystä. Markkinaehtoisesti kehittyvien palvelujen osalta ei pyritä rajaamaan kehitystä, vaan sallitaan palvelujen kehittyminen siellä, missä niille on markkinoita. Kehitystä kuitenkin ohjataan siten, että sen hyödyt ovat mahdollisia haittoja suuremmat. Kun kaupunki kasvaa ja liikenne lisääntyy, liikennejärjestelmään kohdistuu kehityspaineita. Liikennejärjestelmän tilasta ja sen indikaattorien kehityksestä kerätään nykyistä kattavammin tietoa ja hyödynnetään sitä liikennejärjestelmän päivittäisessä hallinnassa sekä pitkäjänteisessä kehittämisessä.

Liikenteen informaation ja hallinnan osalta olennainen muutostekijä on liikenteestä kerättävän tiedon lisääntyminen. Kaupallisten toimijoiden merkitys lisääntyy Helsingin omien tietolähteiden kuten esimerkiksi liikennevalo- ja liikenteenmittauslaitteiden rinnalla. Kaupalliset toimijat keräävät tietoa liikkujista ja ajoneuvoista uudella teknologioilla kuten esimerkiksi matkapuhelindata-analytiikalla, videokuva-analyysillä, lasermittauslaitteilla ja ajoneuvojen sensoreiden tuottamilla tiedoilla. Kaupunki hyödyntää myös kaupallisesti tuotettua tietoa liikenteestä ja tuo omista lähteistään saatavat liikennetiedot avoimeen, standardoituun ja koneluettavaan ympäristöön. Tämä edellyttää reaaliaikaisen ja avoimen tiedonkeruun, analytiikka- ja tiedonjakoalustan toteuttamisen yhdessä kaupungin digitalisaatio-ohjelman kanssa. Tiedon hyödyntäminen edellyttää nykyistä tiiviimmän yhteistyön muun muassa yritysten, HSL:n, muiden kaupunkien ja valtion kanssa.

Liikenteen palvelut murtavat ajoneuvojen omistamiseen perustuvaa liikkumiskulttuuria. Olennaisia ovat multimodaalit julkisen ja yksityisen sektorin kulkutapoja yhdistävät matkaketjut. Omistamisen sijaan liikkijat kuluttavat erilaisia liikkumispalveluja ja valitsevat kuhunkin tarpeeseen parhaiten sopivan palvelun, kulkutavan tai niiden yhdistelmän. Palveluntarjoajien tavoitteena on tarjota niin laadukas ja houkutteleva kulkutapojen yhdistelmä, että sen palvelutaso ja hinta ovat kilpailuky-

kyisiä oman auton omistamisen verrattuna. Palveluistuminen etenee pääasiassa markkinaehtoisesti kaupungin toimiessa mahdollistajana. Helsinki toimii muun muassa uusien palvelujen kokeilualustana.

Automaatio lisääntyy liikenteessä. Vaikka liikenneturvallisuuden ja palvelutason kehittämispotentiaali on valtava, automaatiokehitykseen liittyy kysymyksiä ja riskejä Helsingin kaupungin tavoitteiden näkökulmasta. Tärkein kysymys on, tulevatko automaattiset henkilöautot kuluttajamarkkinoille palveluna vai yksityiseen omistukseen. Jos ajoneuvot tulevat yksityiseen omistukseen, riskinä on ajoneuvojen määrän lisääntyminen ja kaupungin katuverkon ruuhkautuminen. Kaupungin tulee huolehtia siitä, että liikennejärjestelmän automaatiota edistetään tavoilla, jotka tukevat joukkoliikenteen käyttöä, kävelyä ja pyöräilyä sekä liikennejärjestelmän tehokkuutta ja turvallisuutta. Automaattibussikokeiluja tulee jatkaa siten, että saadaan aikaan julkisen liikenteen järjestelmä, jossa automaattiajoneuvot toimivat joukkoliikenteen syöttöliikenteenä, eivätkä kilpaile runkojoukkoliikenteen kanssa. Tämä edellyttää liikennepoliittista ohjausta, säätelyä ja muita keinoja siten, että haitalliset kehityskulut vältetään.

Visio, tavoitteet ja toimenpidekokonaisuudet

Älyliikenteen visio tiivistää ja kirkastaa tavoitetilan ja asiat, joihin Helsingin liikkumista ja liikennejärjestelmää kehitetään 2020-luvulla. Helsingin älyliikenteen visio 2030 on seuraava: ”Elinvoimainen Helsinki toteuttaa yhdessä ekosysteemin kanssa maailman toimivimman, tehokkaimman ja turvallisimman hiilineutraalin liikennejärjestelmän. Helsingissä älykkäillä järjestelmillä vastataan kustannustehokkaasti liikkujien ja logistiikan erilaisiin tarpeisiin ja tuetaan näiden kestäviä valintoja. Jokainen tuntee olonsa turvalliseksi liikenteessä.”

Älyliikenne on laaja keinovalikoima, jolla edistetään Helsingin liikkumiselle ja liikennejärjestelmälle asetettuja strategisia tavoitteita. Työssä määriteltiin painopistealueiksi 1) liikenteen informaatio, 2) liikenteen hallinta, 3) liikkumispalvelut ja 4) liikenteen automaatio. Painopistealueita analysoitiin liikennepoliittikan ja regulaation, hankkeiden ja investointien sekä eri toimijoiden roolien ja toimintamallien näkökulmista. Lisäksi tarkasteltiin seurannan ja tutkimuksen tarpeita. Kullekin painopistealueelle laadittiin älyliikenteen visiota konkretisoiva tavoitetilan kuvaus vuodelle 2030.

Liikenteen informaation tavoitetilanteessa vuonna 2030 ”Liikkujat voivat tehdä matkaa koskevat päätöksensä laadukkaan, kaikki kulkumuodot kattavan tilannetiedon perusteella hyödyntäen monia tiedonvälityskanavia. Kuljetus- ja liikkumispalveluja tarjoavat yritykset voivat suunnitella toimintaansa ja operoida tehokkaammin.” Toimenpidekokonaisuudet

liittyvät 1) liikennetiedon keruun kehittämiseen ja 2) tilannekuvan sekä seuranta- ja tilastokuvan kehittämiseen.

Liikenteen hallinta perustuu tarkkaan tilannetietoon, ennakkosuunnitelmiin, uusiin ohjausjärjestelmiin sekä yhteistyöhön kaupallisten tietopalvelujen tarjoajien kanssa. Toimenpidekokonaisuudet liittyvät 3) vuorovaikutteiseen ja yhteistoiminnalliseen liikenteen hallintaan, 4) liikennevalo-ohjauksen kehittämiseen sekä 5) taloudellisiin ohjauskeinoihin.

Liikennepalvelujen kehittämisen tavoite on tarjota asukkaille monipuolisia liikkumispalveluja ja niiden älykkäitä yhdistelmiä ja siten mahdollistaa sujuva arki ilman tarvetta auton omistamiselle ja sen säännölliselle käytämiselle. Kaupunki tukee lupapolitiikalla ja muilla keinoilla sellaisia liikennepalveluja, jotka edistävät kaupungin asettamien tavoitteiden toteutumista. Tukitoimien ja lupapolitiikan tulee olla tasapuolista ja sen tulee edistää palveluntarjoajien välistä kilpailua.

Automaatiota edistetään liikennejärjestelmän keinoilla, jotka tukevat joukkoliikenteen käyttöä, kävelyä ja pyöräilyä sekä liikennejärjestelmän tehokkuutta ja turvallisuutta. Toimenpidekokonaisuudet liittyvät 6) automaatiota hyödyntävään julkisen liikenteen järjestelmään sekä 7) fyysisen ja digitaalisen infrastruktuurin kehittämiseen automaattiliikenteelle.

Toimenpideohjelman kustannukset

Toimenpideohjelman kustannukset jaettiin investointikustannuksiin ja käyttömenoihin, joista jälkimmäiseen lukeutuvat selvitysten, suunnitelmien, pilotointien ja vaikutusten arviointien kustannukset. Viiden vuoden aikana toimenpiteiden kustannukset ovat 8,6 miljoonaa euroa. Helsingin omalta organisaatiolta tarvittava henkilötyöpanos on arvioitu olevan noin 7,5 henkilötyövuotta, joka jakautuu vuosille 2020-2024. Toimenpideohjelmalle tarvitaan kokopäivätoiminen koordinaattori. Osa henkilötyöstä hankitaan asiantuntijapalveluina. Toimenpideohjelman selkeät painopisteet ovat informaation (43 % kustannuksista) ja liikenteen hallinnan kehittäminen (35 % kustannuksista). Automaation kehittämishankkeisiin panostetaan noin viidennes toimenpideohjelman kokonaiskustannuksista.

Vaikutusten arviointi

Älyliikenteen visiota tukevien kärkihankkeiden vaikutuksia arvioidaan vaikutusmekanismien ja vaikutuspotentiaalin avulla. Vaikutusmekanismien avulla kuvataan, miten kärkihankkeiden odotetaan vaikuttavan kehittämistä ohjaaviin tavoitteisiin. Vaikutuspotentiaalilla kuvataan vaikutuksien tai vaikutettavan joukon suuruusluokkaa. Älyliikennehankkei-

den määrällisiä vaikutusarviomenetelmiä täydennetään tällä tavoin laadullisilla arvioilla.

Vaikutukset arvioidaan vision 2030 neljään tavoitealueeseen peilaten:

- Vähäpäästöinen liikennejärjestelmä; hiilidioksidipäästöjen ja terveyshaittojen väheneminen
- Toimiva liikennejärjestelmä; arjen liikkuminen, keskusten saavutettavuus, katutila, tehokkaat kuljetukset
- Turvallinen liikennejärjestelmä; ei vakavia onnettomuuksia, koettu turvallisuus
- Elinvoimainen kaupunki; tiedon tuottaminen ja hyödyntäminen, liikennepalvelut, älyliikenteen ekosysteemi.

Toimenpideohjelman toteutuksen organisointi

Helsingin päivitetty älyliikenteen toimenpideohjelma laadittiin yhteistyössä toimenpidekokonaisuuksien toteuttamiseen osallistuvien tahojen kanssa. Prosessin aikana laajasta toimenpidevalikoimasta priorisoitiin tavoitteiden toteuttamisen kannalta keskeisimmät ja vaikuttavimmat toimenpiteet vuosille 2020-2024. Priorisoinnissa otettiin huomioon kehityskulkujen arvioitu muutosnopeus.

Toimenpideohjelman toteuttaminen edellyttää Helsingin Kaupunkiympäristön toimialan sitoutumista esitettyjen investointien toteuttamiseen ja niitä edeltäviin suunnitteluvaiheisiin. Samanaikaisesti täytyy saada liikkeelle useita toimenpidekokonaisuuksia. Vaikka toteutusvastuuta jaetaan substanssialueista vastaaville tahoille, toimenpideohjelman läpimeno kannalta on kriittistä, että ohjelmalla on kokopäivätoiminen koordinaattori. Koordinaattori vastaa toimenpiteiden organisoinnista, toteutumisen seurannasta ja raportoinnista johdolle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Mikko Lehtonen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37117
mikko.j.lehtonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Älyliikenteen kehittämisohjelmaraportti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 456

Kävelykeskustan laajentaminen ja maanalainen kokoojakatu

HEL 2019-006243 T 08 00 04

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian kahdeksi viikoksi pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat projektinjohtaja Katariina Baarman, aluerakentamispäällikkö Kari Pudas, yksikön päällikkö Eija Kivilaakso ja liikenneinsinööri Anna Pätynen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Pöydällepanoehdotus:

Risto Rautava: Pyydän asian kahdeksi viikoksi 1.10. saakka pöydälle.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Katariina Baarman, projektinjohtaja, puhelin: 310 37125
katariina.baarman(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää

- hyväksyä kävelykeskustan yleissuunnitelman pohjaksi vaihtoehdon, jossa toiminnallisen selvityksen sekä vaikutusten arviointien perusteella tutkitaan kävelykaduiksi muuttamista Fabianinkadun, Etelärannan, Postikadun, Yliopistokadun, Pohjoisesplanadin ja Hallituskadun osuuksia ja nykyistä käveltävämmiksi kaduiksi muutetaan Siltaasaarenkadun, Unioninkadun, Kaisaniemenkadun, Vilhonkadun, Pohjoisrannan, Mariankadun, Laivasillankadun, Esplanadien, Mannerheimintien sekä Hietalahdenrannan osuuksia. Lisäksi Kaivokadun, Fredrikinkadun ja Erottajankadun osuudet muutetaan joukkoliikennekaduiksi ja kadunvarsipysäköintiä poistetaan tai rajoitetaan

Fredrikinkadulla, Lönrotinkadulla, Telakkakadulla, Bulevardilla ja Uudenmaankadulla, Esplanadeilla sekä Yrjönkadulla, Unioninkadulla ja Katajanokan laiturilla.

- hyväksyä maanalaisen kokoojakadun rakenneteknisen yleissuunnitelman pohjaksi vaihtoehdon, jossa tunnelin liikenne ratkaisu on läpi meneviltä kaistoiltaan pääosin 2+2 ajokaistainen ja tunnelin päät ovat Länsiväylällä ja joko Hermannin rantatiellä tai Sörnäisten rantatiellä ja tunnelista on ajoyhteydet keskustan huoltotunneliin, keskustan kolmeen satamaan, sekä katuverkolle Siltavuorenrantaan, Sörnäisten rantatielle ja Eiraan tai Punavuoreen. Päättunneli suunnitellaan läpi meneviltä kaistoiltaan pääosin 2+2-kaistaisena, jolloin se voidaan toteuttaa turvallisena ja pitkälle tulevaisuuteen toimivana ratkaisuna palvellen myös satamien liikennettä. Suunnitelma laaditaan siten, että päättunneli ja sen yhteyksiä on mahdollista toteuttaa vaiheittain tai osittain.
- asettaa jatkosuunnittelun tavoitteeksi erityisesti:
 - ydinkeskustan viihtyisyyden ja houkuttelevuuden, sekä kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen olosuhteiden parantumisen sekä tuottaa katu ympäristöä, joka lisää käyttäjiä,
 - ydinkeskustan kehittämisen mahdollisuuksien lisääntymisen sekä toimivuuden ja saavutettavuuden parantumisen,
 - ilmanlaadun parantumisen ja melun vähentymisen katusalla
 - liikenneturvallisuuden parantumisen,
 - autoliikenteen merkittävän vähentymisen katutilassa (läpiajoliikenne, satamaliikenne ja liikenne keskustan, sekä lännen, että idän suuntien välillä)
 - satamien saavutettavuuden parantumisen,
 - olemassa olevan, jo rakennetun maanalaisen infran tehokkaan hyödyntämisen (maanalaiset pysäköintilaitokset, huoltotunneli).
 - että toteutuessaan kokoojakatu rahoitetaan isolta osin tienkäyttömaksuin.

Esittelijän perustelut

Hankkeen keskeinen sisältö

Työn tavoitteena on selvittää Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 mukaisesti ydinkeskustan viihtyisyyttä ja toiminnallisuutta edistävän kävelykeskustan merkittävemmän laajentamisen sekä keskustan läpiajoliikennettä ja satamien raskasta liikennettä katutilassa vähentävän maanalaisen kokoojakadun edellytykset. Toteutuessaan kokoojakatu rahoitetaan isolta osin tienkäyttömaksuin.

Hankkeen vaikutukset kohdistuvat alueelle, jossa on Suomen merkittävien kiinteistöomaisuuskeskittymä ja joka tuottaa merkittävät agglomeraatioedut kansantaloudelle. Vetovoimainen keskusta on Helsingin käyntikortti ja koko pääkaupunkiseudun elinehto. Tavoitteiden määrittelyssä ja hankkeen suunnittelussa pyritään varmistamaan keskustan vetovoimaisuus ja kansainvälinen kilpailukyky niin yritysten sijoittumis- ja investointikohteena, kuin asuinpaikkana ja vierailukohteena.

Maanalaisella kokoojakadulla pyritään mahdollistamaan kävelykeskustan laajentuminen niin, että liikenteen sujuvuus Helsingin keskustassa ja koko kantakaupungissa paranee ja keskustan vetovoima samalla paranee. Autoliikenteen siirtyminen maan alle lisää keskustan viihtyisyyttä ja houkuttelevuutta. Liikenteen melu- ja päästöhaitat katutilassa vähenvät ja liikenneturvallisuus paranee. Myös jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen olosuhteet paranevat. Tavoitteena on tehdä kävelykeskustasta elinvoimainen elinkeinoelämän, kaupallisten palveluiden, tapahtumien, viihtymisen ja kansalaistoiminnan keskus, jota kehitetään yhteistyössä alueen käyttäjien ja toimijoiden kanssa rakennetun ympäristön arvot huomioon ottaen. Hyvä saavutettavuus kaikilla kulkumuodoilla on keskustan toimivuuden, houkuttelevuuden ja kilpailukykyyn kehittämisen edellytys.

Projektin tavoitteena on ollut valita kevään 2019 aikana idea- ja yhteiskehittelyvaiheen tuloksista yleissuunnitteluvaiheeseen parhaiksi arvioitavat vaihtoehdot kävelykeskustaksi ja maanalaiseksi kokoojakaduksi. Yleissuunnitteluvaiheessa valitusta tai valituista vaihtoehdoista tehdään tekniset ja taloudelliset suunnitelmat ja arvioidaan toteutettavuutta, kustannuksia ja muita vaikutuksia.

Vuorovaikutus hankkeen valmisteluajana

Vuorovaikutus keskustan eri käyttäjien ja toimijoiden kanssa on ollut laajaa ja monipuolista. Idea- ja yhteiskehittelyvaiheessa pyydettiin syötteitä projektin organisoimiseksi eri yhteistyökumppaneilta sekä järjestettiin ideakartoitus kutsuille suunnittelutoimistoille. Näiden lisäksi markkinatoimijoille suunnatuissa kehitysklinikoissa selvitettiin kävelykeskustaan ja maanalaiseen kokoojakatuun liittyviä tavoitteita ja reunaehtoja, mahdollisuuksia, hyötyjä ja haittoja sekä ratkaisumalleja. Lisäksi järjestettiin Jalan kaupungilla – miltä Helsinki tuntuu kävellen - verkkokysely, jossa vastaajat saivat kertoa mielipiteitään Helsingin keskustasta kävely-ympäristönä. (Liitteet 4 ja 5)

Työpajojen, tutkimusten sekä seminaarien perusteella on saatu sekä ratkaisuissa jo hyödynnettyä, että jatkosuunnittelussa huomioitavaa tietoa asukkaiden ja yritys-elämän tarpeista kävelykeskustan viihtyisyyden sekä toimivuuden varmistamiseksi. Jalankulkijoiden tärkeiksi kokemiksi

asioiksi osoittautuivat autoliikenteen vähentäminen katutason melun vähentämiseksi ja ilmanlaadun parantamiseksi. Lisäksi toivottiin viihtyisämpiä kävelyreittejä ja -ympäristöjä sekä jalankulkijan mittakaavan parempaa huomiointia esimerkiksi lisäämällä kiinnostavaa katseltavaa ja huomioimalla välimatkat uudessa rakentamisessa. Yrityskyselyissä esille nousivat huoltoliikenteen ja pysäköinnin tarpeet sekä yksityisautoilun mahdollistaminen keskustassa jatkossakin. (Liitteet 2 ja 3)

Laajan asukkaiden sekä alueen toimijoiden kanssa käydyn vuorovaikutuksen perusteella muodostettiin saatujen ideoiden ja mielipiteiden perusteella seitsemän ratkaisuvaihtoehtoa, joita työstettiin ja kehitettiin sekä asukkaiden että yritysten kanssa (Liite 6).

Laaditut seitsemän eri ratkaisuvaihtoehtoa sisältävät kävelykeskustan laajentamisen suhteen kolme erilaista verkkoa (ve A, ve B ja ve C) sekä seitsemän liikennekapasiteetiltaan sekä katu- ja satamayhteyksiltään erilaista maanalaisen kokoojakadun ratkaisua (ve 1, ve 2, ve 3, ve 4a ja ve 4b, ve 5, ve 6). (Liite 6)

Liikennejärjestelmätarkastelujen pohjana on käytetty MAL2019 –suunnitelman osana hyväksytyin Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman liikenneverkko- ja maankäyttötietoja. MAL-suunnitelmasta poiketen tämän työn varsinaisissa vaikutustarkasteluissa ei ole käytetty seudullisia tiemaksuja eikä sen mahdollistamaa alennusta joukkoliikenteen lipuissa. Lisäksi liikennemalliin tarkennettiin kantakaupungin projektialueiden maankäyttöluvut. Vaihtoehtojen tarkastelut tehtiin vuoden 2030 ennusteskennariossa ja niitä verrattiin vertailuvaihtoehtoon Ve 0+ vuonna 2030, jossa ei ole kävelykeskustan merkittävää laajennusta eikä maanalaista kokoojakatua.

Vaihtoehtotarkastelut

Ideavaiheen seitsemästä vaihtoehdosta valikoitui kävelykeskustan osalta yleissuunnittelun lähtökohdaksi kaksi vaihtoehtoa. Toisessa vaihtoehdossa molemmilla Esplanadeilla on yksisuuntainen ajokaista, jolloin jalkakäytäviä voidaan pääsääntöisesti leventää yhden ajokaistan leveydeltä. Katuun rajautuvien kiinteistöjen huolto- ja saattoliikenne hoidetaan ajoradalta. Esplanadit ovat symmetrisiä puiston suhteen ja symmetrisyyden säilymistä on pidetty valtakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön kannalta tärkeänä.

Toisessa vaihtoehdossa yleissuunnittelun lähtökohdaksi Pohjoisesplanadi on kävelykatu ja Eteläesplanadi on muutettu kaksisuuntaiseksi kaduksi, jolla on yhdet kaistat molempiin suuntiin. Kävelykatujen muodostama alue on yhtenäinen ja nykyistä selkeästi laajempi ulottuen Eteläesplanadille asti. Kävelykadulta rajataan osuus, jolla sallitaan huolto- ja saattoliikenne.

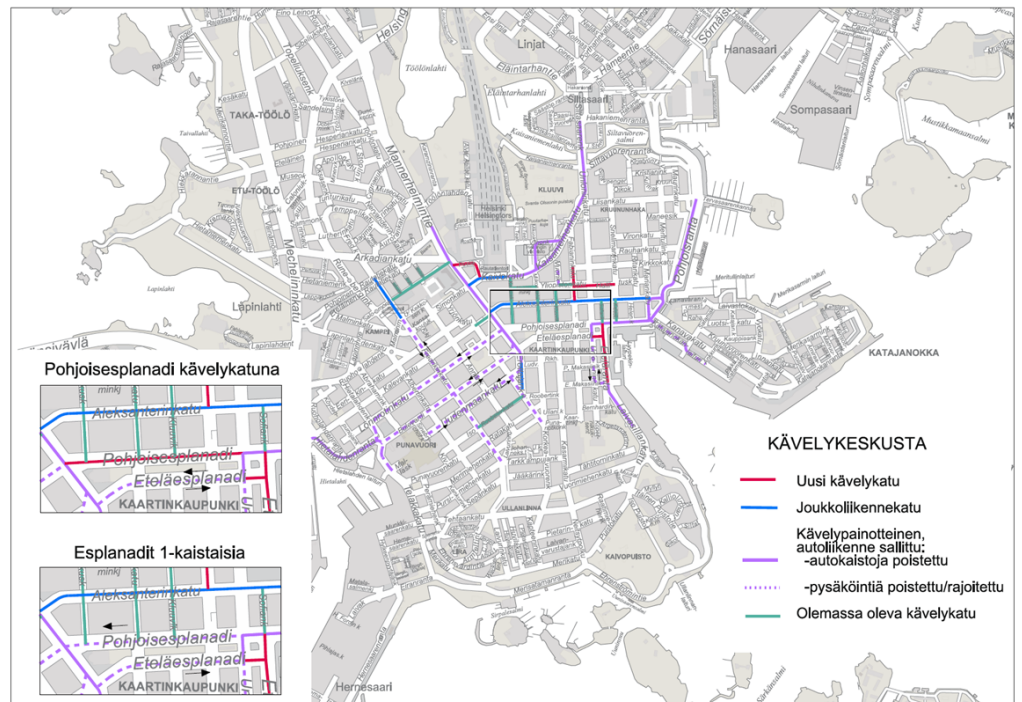

17.09.2019

Muilta osin kävelykeskustan selvittävät vaihtoehdot ovat yhtenevät. Kaivokatua, osaa Fredrikinkatua ja Erottajankatua tutkitaan joukkoliikennekatuina. Uusia kävelykatuja on rajallisesti, mikä mahdollistaa niiden elävöittämisen hallitusti, mutta edellyttää tiivistä yhteistyötä kiinteistönomistajien kanssa. Uusia kävelykatuja esitetään tutkittavan Fabianinkadun, Etelärannan, Postikadun, Yliopistokadun ja Hallituskadun osuuksille. Alla olevassa kävelykeskustan karttakuvassa uudet mahdolliset kävelykadut on merkitty punaisella. Kävelykeskustaa kehitetään ensisijaisesti muutoksilla, joissa kadut ovat nykyistä käveltävämpiä ja siten houkuttelevampia ihmisille. Tämä tarkoittaa nykyistä leveämpiä jalkakäytäviä, vähemmän autokaistoja, jolloin kadun ylitys on helpompaa ja turvallisempaa, katuvihreää sekä jakelutaskuja. Alla olevassa kävelykeskustan karttakuvassa kävelypainotteiset kadut on merkitty violetilla.

Ideavaiheen seitsemästä vaihtoehdosta valikoitui tarkempaan tarkasteluun kaksi tunnelivaihtoehtoa. Molemmissa vaihtoehdoissa oli ajoyhteydet keskustan kolmeen satamaan, ajoyhteys keskustan huoltotunneliin ja ajoyhteydet katuverkolle Siltavuorenrantaan ja Punavuoreen tai Eiraan. Toisessa tunnelivaihtoehdossa oli kaksi tunnelin läpi menevää ajokaistaa suuntaansa ja toisessa vaihtoehdossa yhdet läpi menevät ajokaistat suuntaansa. Tunnelissa on tunnelin läpi menevien kaistojen lisäksi lisäkaistoja liittymien välillä. Turvallisuuden varmistamiseksi ainakaan päätunnelissa ei voi päättää ajokaistoja.

Lisäksi tarkastelussa tarkennettiin molempien vaihtoehtojen osalta liikenteelliset vaikutukset myös tilanteesta, jossa maanalainen kokoojaku jatkuu Sörnäisten tunnelin kautta Hermannin rantatielle. Nämä voivat olla myös eri rakennusvaiheita (Liite 9).

Perustelut jatkoon esitettyjen vaihtoehtojen valinnalle

Ydinkeskustan viihtyisyyden ja toiminnallisuuden edistämistä on arvioitu kävelykeskustan laajuuteen ja toimivuuteen sekä tunnelien ramppei-

hin, tunneliyhteyksien rakennettavuuteen ja pintaliikenteen muutoksiin pohjautuen.

Vaihtoehtoissa, joissa maanalainen kokoojakatu on 2+2 -kaistainen, vähenee kantakaupungissa pintaliikenne Esplanadeilla 57 % ja alempiasteisella katuverkolla (kantakaupungin paikalliset kokoojakadut ja tonttikadut) 7 %. Vaihtoehtoissa, joissa maanalainen kokoojakatu on 1+1 -kaistainen, vähenee liikenne Esplanadeilla 50 % ja alempiasteisella katuverkolla 2 %. Tässä vaiheessa tehdyissä liikennejärjestelmätarkasteluissa ei ole voitu ottaa huomioon autoliikenteen vähentymisen myötä tapahtuvan kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden parantumisen vaikutuksia kulkutapajakaumaan ja tarkastelun tulokset ovat siksi vain suuntaa-antavia ja auttavat vertailemaan vaihtoehtoja keskenään. (Liite 9)

Kävelykeskustan muodostaman alueen laajennukset sekä liikenteen määrien, päästöjen ja melun väheneminen katutasossa edistävät ydinkeskustan viihtyisyyttä. Katutason ruuhkien ja jonojen lisääntyminen 1+1 -kaistaisessa ratkaisussa kuitenkin omalta osaltaan lisää melu- ja hiukkaspäästöjä, joita tämän suunnitteluvaiheen tarkasteluissa ei pystytty huomioimaan. 2+2 -kaistainen vaihtoehto puolestaan vähentää kantakaupungin alueella liikennettä enemmän katutasolla vaikkakin lisää autoliikennettä kokonaisuudessaan otettaessa huomioon myös tunnelissa kulkeva liikenne. Lisääntyneen liikenteen haitat kohdistuvat erityisesti tunnelin eri ajoyhteyksien päiden katu ympäristöön. (Liite 9)

Ydinkeskustan toiminnallisuuden edistämisen arvioinnin pohjana ovat olleet kokonaismatkamäärä keskustaan, kävelyn olosuhteet, joukkoliikenteen olosuhteet, autoliikenteen sujuvuus, saavutettavuus, jakelu- ja huoltoliikenne sekä pintaliikenne. Suhteellista houkuttelevuutta kuvaava kokonaismatkamäärä keskustaan on sama 2+2 -kaistaisissa vaihtoehtoissa kuin vertailutilanteessa, jossa ei ole kävelykeskustaa ja maanalaista kokoojakatua. Keskustaperäiset matkamäärät vähenevät 1+1 -kaistaisissa vaihtoehtoissa 0,2 % eli 600 matkaa vuorokaudessa. Kävelyn ja joukkoliikenteen olosuhteet paranevat kaikissa vaihtoehtoissa mutta eniten 2+2 -kaistaisissa vaihtoehtoissa, joissa liikennemallin mukaan pintaliikenne vähenee eniten. Liikennemallissa keskustaperäisiä matkoja tehdään yhteensä noin 275 000 vuorokaudessa (henkilöauto, joukkoliikenne, polkupyörät). Näistä noin 75 000 matkaa tehdään keskustan sisällä. (Liite 9)

Autoliikenteen sujuvuus kantakaupungissa paranee 2+2 -kaistaisissa vaihtoehtoissa ja pysyy 1+1 -kaistaisissa vaihtoehtoissa nykyisen kaltaisena. Autoliikenteen sujuvuus on arvioitu keskinopeuksilla. Ilman tunnelia ja 1+1 läpiajon mahdollistavan tunnelin osalta kantakaupungin autoliikenteen keskinopeus on noin 23 km/h. Kantakaupungin autolii-

kenteen keskinopeus on 26 km/h vaihtoehdossa, jossa tunnelissa on 2+2 -kaistaa. 1+1 -kaistaisen vaihtoehdon heikompi sujuvuus johtuu katuverkon ruuhkaisuudesta, tunnelin pienemmästä kapasiteetista sekä alemmasta nopeusrajoituksesta (40 km/h vs. 50 km/h). (Liite 9)

Autoliikenteen saavutettavuus muualta kantakaupunkiin paranee 2+2 -kaistaisissa vaihtoehdoissa, joissa matka-aika muualta kantakaupunkiin lyhenee monin paikoin yli kolmanneksella sekä huomattavasti keskustan poikki itä-länsisuunnassa. Lisäksi saavutettavuus paranee Ete-lä-Espoon työpaikkoihin ja seudun työpaikat ovat Itä-Helsingin asukkaille 2+2 tunnelin myötä autoliikenteellä saavutettavampia nykyiseen verrattuna. 1+1 -kaistaisissa vaihtoehdoissa saavutettavuus heikkenee keskustassa. Henkilöaikasäästöt (h/vrk) ovat 2+2 -kaistaisissa vaihtoehdoissa 2,5–3 -kertaiset ja kuorma-autoliikenteen aikasäästöt noin kolmanneksen suuremmat verrattuna 1+1 -kaistaisiin vaihtoehtoihin. Jakelu- ja huoltoliikenteen edellytykset paranevat erityisesti 2+2 -kaistaisen maanalaisen kokoojakadun myötä. 1+1 -kaistaisissa vaihtoehdoissa edellytykset paranevat jonkin verran, mutta pintaliikenne ruuhkautuu enemmän kokoojakadun kapasiteetin ollessa katuverkolta poistuvaa kapasiteettiä pienempi. Matka-aikojen vähenemä seudun liikenteen kokonaismatka-aikaan ovat enimmillään 0,3 %. (Liite 9)

Keskustan läpiajoliikenteen vähenemistä katutilassa on arvioitu pohjautuen kantakaupungin pintaliikenteen määrämuutoksiin liikennemallissa. Kantakaupungin pintaliikenne vähenee maanalaisen kokoojakadun 2+2 -kaistaisissa ratkaisuisissa 10-11 % ja 1+1 -kaistaisissa ratkaisuisissa 8 %. (Liite 9)

2+2 -kaistaisessa vaihtoehdossa tunnelin liikennemäärä on laaditun alustavan tarkastelun perusteella enimmillään noin 44 000 ajon/vrk. 1+1 -kaistaisessa vaihtoehdossa tunnelin liikennemäärä on noin 23 000 ajon/vrk. (Liite 9)

Läpiajoliikenteen määräksi katutilassa on arvioitu liikennemallin vertailuvaihtoehdossa 0+ (v 2030) 11 400 ajon/vrk, joka on samaa luokkaa 1+1 -kaistaisessa tunnelissa olevan läpiajoliikenteen määrän kanssa. 2+2 -kaistaisessa tunnelissa läpiajoliikenne on kaksinkertainen. Nykyinen läpiajon määrä on noin 7200 ajon/vrk. Autoliikenteen määrä Helsingin niemen läpiajon osalta ei ole muuttunut 20 vuoteen. (Liite 9)

Keskustan katuverkolla paikalliset päästöt ovat tunnelin toteutumisen myötä pienimmät 2+2 -kaistaisessa vaihtoehdossa, hieman suuremmat 1+1 -kaistaisessa ratkaisussa ja suurimmat vertailuvaihtoehdossa 0+, jossa ei ole tunnelia.

2+2 -kaistaisessa vaihtoehdossa autoliikenteen ajosuorite kasvaa 110 000 ajon-km vuorokaudessa. Tämä on koko seudun autoliikenteen

suoritteesta 0,3 %. 1+1 -kaistaisessa vaihtoehdossa ajosuorite ei merkittävästi muutu vertailuvaihtoehdosta 0+, jossa ei ole maanalaista kokoojakatua eikä kävelykeskustan merkittävää laajennusta. 2+2 -kaistainen vaihtoehto lisää CO₂ -päästöjä 1600 t/vuodessa. Vaihtoehto, jossa läpiajolle on yhdet kaistat suuntaansa, vähentää CO₂-päästöjä 1800 t/vuodessa. Päästöjen muutos on noin 0,1 % seudun liikenteen päästöistä. Laskelmissa on käytetty MAL 2019-työssä käytettyjä päätökertoimia vuodelle 2030. Päästökerroin perustuu tavoitteeseen, että autokanta muuttuu merkittävästi nykyistä vähäpäästöisemmäksi. MAL 2019 -suunnitelmassa on oletettu, että suunnitelman toimenpiteillä vuonna 2030 Helsingin seudun henkilöautoista 20 % on täyssähköautoja ja ladattavia hybridejä. Tunnelivaihtoehto, jossa on 2+2 -kaistaa, lisää henkilöautomatkoja 0,3 % ja vähentää kestävien kulkutapojen matkoja keskustaan 0,5 %. Vaihtoehto, jossa on 1+1 -kaistaa, vähentää henkilöautomatkoja 0,08 % ja lisää kestävien kulkumuotojen matkoja keskustaan 0,2 %. (Liite 1)

Maanalaisen kokoojakadun häiriöherkkyys, jonoutuminen ja onnettomuusriskit sekä riski koko tunnelin sulkemiseen ovat tutkituista vaihtoehdoista pienimmät 2+2 -kaistaisissa ratkaisuisissa. Muualla toteutettujen tietunnelikohteiden perusteella voidaan olettaa, että liikennehäiriöitä (mm. pysähtyneitä ajoneuvoja, lieviä kaistanvaihto-onnettomuuksia, ajoneuvorikkoja yms.) tapahtuu maanalaisella kokoojakadulla päivittäin. Tunneliolosuhteissa lievänkin tapahtuman seuraukset voivat kertautua huomattaviksi, jonka vuoksi myös vähäiseltä tuntuviin tapahtumiin reagoidaan estämällä liikenne siltä kaistalta, jolla häiriö on. 2+2 -kaistaisissa ratkaisuisissa häiriöiden vaikutus jää 1+1 -kaistaisia selvästi vähäisemmäksi, koska suuri osa häiriöistä saadaan hoidettua sulkemalla vain toinen tunnelin läpi johtavista kaistoista, eikä liikennettä tunneliin tarvitse kokonaan estää. Vasemmanpuoleisen kaistan kapasiteetti on lisäksi suurempi kuin oikeanpuoleisella kaistalla, jolla on sekoittumisesta johtuvia häiriöitä. Myös huoltotilanteet, joita tämänkaltaisessa tunnelissa on vähintään viikoittain, saadaan hoidettua vain toisen kaistan sulkemisella, kun 1+1 -kaistaisessa ratkaisussa huoltotilanteet sen sijaan vaativat pääosin koko tunnelin sulkemista. Riskiarvioinnissa ei ole huomioitu vaihtoehtojen välisiä liikennemääräeroja ja niiden vaikutusta häiriöiden määriin, koska kysyntään voidaan vaikuttaa esimerkiksi käyttömaksun suuruudella. (Liite 10)

Sataman raskaan liikenteen vähenemistä katutilassa on arvioitu kolmen sataman (Länsisatama, Eteläsatama, Katajanokan satama) liikenteen suhteen. Raskaalle liikenteelle muodostuu maanalaisen kokoojakadun myötä sujuvat yhteydet satamiin ja sataman raskas liikenne katutilassa vähenee. Katuverkkoon jäävä liikennemäärä vaihtelee sen mukaan, mihin satamaterminaaleihin maanalainen katuyhteys toteutetaan. Tulosten mukaan sataman liikennemäärät läpimenevien kaistojen

vaihtoehtoissa ovat samat (Liite 9), koska tässä vaiheessa tehdyissä liikennejärjestelmätarkasteluissa ei ole voitu ottaa huomioon 1+1 -kaistaisen vaihtoehdon suurempaa häiriöalttiutta (Liite 10).

Maanalaisen kokoojakadun suunnittelussa noudatetaan EU:n tunnelidirektiiviä, riippumatta siitä onko tunneli virallinen osa TEN-T verkkoa vai ei. Maanalaisen kokoojakadun tunnelijärjestelmän laajuus, geometria ja liikennekuormitus asettavat hyvin suuria vaatimuksia tunnelin päätkaistuille, varustukselle ja operoinnille. Tunnelin suunnittelu ja sen turvallisuuden takaaminen toiminnan aikana perustuvat siksi direktiivin lisäksi pelastuslaitoksen ja tunneliasiantuntijoiden (mm. liikenteen operointi) ohjeisiin, jotka ovat vaativampia ja ottavat huomioon tunnelin erityispiirteet.

Nämä näkökulmat ja tunnelin potentiaaliset liikennemäärät huomioiden 1+1 -kaistainen ratkaisu herättää epäilyksen sen soveltuvuudesta toimivana verkon ja liikennejärjestelmän osana. Myös Liikenne- ja viestintäviraston (Traficom) käytössä olevien materiaalien perusteella laaditun alustavan asiantuntijalausannon mukaan olisi perusteltua jatkaa suunnittelua ratkaisulla, jossa ainakin päätunnelin poikkileikkaus on 2+2 -kaistainen. Suositus perustuu kokemuksiin valtion hallinnoimista maantietunneleista kaupunkialueilla ja niiden häiriöherkkyydestä sekä ennustettuihin maanalaisen kokoojakadun liikennemäärätietoihin. Samoin Pelastuslaitos on todennut lausunnossaan, että ei puolla kumpaakaan esitettyä maanalaisen kokoojakadun 1+1 -kaistaista tunneliratkaisua (Liite 8).

Maanalainen kokoojakatu on keskeinen ja iso kokonaisuus Helsingin keskustan liikennejärjestelmässä, jonka toteuttaminen läpimenevien kaistojen osalta 2+2 -kaistaisena on kokonaistaloudellisesti ja olemassa olevien turvallisuutta koskevien säädösten täyttymisen vuoksi tarkoituksenmukainen ratkaisu. Kapeamman poikkileikkauksen kasvattaminen jälkeen päin ei ole mahdollista, mutta vaihtoehdossa, jossa on enemmän läpimeneviä kaistoja, liikennemääriä voidaan tarvittaessa rajoittaa halutuiksi esimerkiksi maksupoliitikalla.

Maanalaisen kokoojakadun ja kävelykeskustan rakennuskustannusten alustavaa suuruusluokkaa on arvioitu Pöyry Finland Oy:n vuonna 2018 laatiman tilavaraussuunnitelman pohjalta. Kävelykeskustan laajentamisen infran kustannusten alustava suuruusluokka 15–25 M€ koskee ydinkeskustan katuja. Alustavien arvioiden mukaan maanalaisen kokoojakadun suuruusluokat rakennuskustannuksille Salmisaarenkadun ja Sörnäisten rantatien välillä ovat päätunnelin osalta 2+2 -kaistaisessa ratkaisussa 490 M€ ja 1+1 -kaistaisessa ratkaisussa 420 M€. Päätunnelivaihtoehtojen poikkileikkauksessa ei ole merkittävää eroa ja siten myös investointikustannukset ovat vaihtoehtoissa hyvin samat. Alusta-

vat suuruusluokat satama- tai katu-yhteyksien rakennuskustannuksista vaihtelevat välillä 40 M€–230 M€. Jatkosuunnitteluun esitetyn tunneli-kokonaisuuden (sisältäen yhteydet katuverkkoon ja satamiin) investoin-tien kustannusarvio on yhteensä 1,14 miljardia euroa (liite 1). Lisäksi Sörnäisten tunnelin kustannusarvio on tehty asemakaavan valmistelu-työn yhteydessä. Sörnäisten tunnelin ja tunnelien välisten maanalaisten ajoyhteyksien investointikustannus on tämän hetkisen arvion mukaan noin 200 miljoonaa euroa. Yhteensä jatkosuunnitteluun esitetyn koko-naisuuden investointikustannusarvio on noin 1,3–1,4 miljardia euroa. Kustannusarvio sekä vaiheittaisuuden ja tarkoituksenmukaisimman ko-konaisuuden toteutumisen edellytykset tarkentuvat jatkotöiden perus-teella.

Käyttö- ja ylläpitokustannusten arviointi edellyttää tarkempaa suunnitte-lua mm liikenteenhallinnan ja riskianalyysin sekä ilmanvaihdon suh-teen. Hankkeen rahoittamista tienkäyttömaksuin on alustavasti arvioitu liikennejärjestelmän kannalta (liite 9). Vaikutustarkasteluissa olleilla käyttömaksuilla tunnelin käyttömäärät asettuvat optimaalisen suuruisik-si. Näillä tunnelin käyttömaksuilla kerätyillä tuloilla (noin 4-8 miljoonaa euroa vuodessa) ei rahoiteta tunnelin investointia ja ylläpitoa isolta osin. Mikäli tunneleiden käyttömaksuja korotettaisiin, tunneleihin ha-keutuisi vähemmän liikennettä, jolloin maksukertymä ei juuri kasva ja voi jopa vähentyä. Käyttömaksujen määräytymisperusteita ja vaikutuk-sia tarkastellaan myöhemmin tarkemmin. Erilaiset hankkeeseen sopi-vat rahoitusmallit selvitetään keväällä 2020.

Hankkeen selvitystyön eteneminen

Maanalaisen kokoojakadun päätunnelista esitetään jatkosuunnitteluun läpi meneviltä kaistoiltaan 2+2 -kaistainen vaihtoehto, jolloin se voidaan toteuttaa turvallisena ja pitkälle tulevaisuuteen toimivana ratkaisuna palvelleen myös satamien liikennettä. Maanalaisen kokoojakadun liiken-teellinen kysyntä on osoittautunut tähän mennessä laadittujen liiken-nemallitarkastelujen perusteella niin suureksi, että päätunnelin liiken-nemääriä on rajoitettava joko käyttömaksuin tai muilla tavoin riippumat-ta siitä onko tunneliin varattu yhdet vai kahdet ajokaistat läpiajolle suuntaansa. Muuten tunnelin toimivuutta ja turvallisuutta ei pystytä varmistamaan edes 2+2 -kaistaisena.

Tunnelin vaiheittaista rakentamista selvitetään tarkemmassa jatko-suunnittelussa. Maanalaisen kokoojakadun rakenneteknisessä yleis-suunnittelussa selvitetään myös seuraavia yhteyksiä:

- o yhteydet kaikkiin kolmeen satamaan ja niiden lähialuei-den katuverkkoon

17.09.2019

- o katuyhteydet eteläisen kantakaupungin länsi- ja itäreunoille (esim. Hietalahdenrantaan tai Eiranrantaan sekä Laivasillankadulle)
- o yhteys Siltavuorenrantaan
- o yhteydet keskustan huoltotunneliin
- o itäpään ensimmäinen rakennusvaihe Sörnäisten rantatielle ja seuraava vaihe Hermannin rantatielle
- o uudet mahdolliset pysäköintilaitokset.

Rakenneteknisen yleissuunnittelun perusteella selvitetään maanalaisen kokoojakadun eri katu- ja satamayhteyksien vaikutukset kaupunkikuvaan, kävelykeskustan laajentamismahdollisuuksiin, liikennejärjestelmään sekä rakennettavuuteen ja toteutuskustannuksiin. Tilavaraus-suunnitelmassa on todettu alustavasti tutkitun Mallaskadun yhteyden olevan vaikeasti toteutettavissa kaksisuuntaisena, joten eteläisen kantakaupungin länsireunan katuyhteys edellyttää vielä vaihtoehtoisen katuyhteyden selvittämistä esim. Eiranrantaan. Tulosten perusteella määritellään tarkoituksenmukaisin kokonaisratkaisu, joka sisältää joko kaikki yllämainitut yhteydet tai vain osa niistä. Suunnitelma laaditaan siten, että yhteyksiä on mahdollista toteuttaa vaiheittain.

Jatkoon ehdotetusta vaihtoehdosta laaditaan seuraavaksi kävelykeskustan yleissuunnitelma sekä maanalaisen kokoojakadun rakennetekninen yleissuunnitelma. Maanalaisesta kokoojakadusta laaditaan lisäksi riskianalyysi, jonka perusteella voidaan arvioida pelastustekniikan sekä ilmanvaihdon edellyttämät ratkaisut. Vaikutusten arviointia tarkennetaan liikennejärjestelmän, yritysten, talouden ja maankäytön, kaupunkikuvan sekä kulttuuriympäristön suhteen. Lisäksi selvitetään tarkemmin kustannusarviot niin investointien kuin ylläpidon osalta sekä erilaiset rahoitusmallit ja arvioidaan tienkäyttömaksujen suuruutta ja niiden toteutustapoja.

Keväällä 2020 kaupunginvaltuuston päätettäväksi tuodaan Kävelykeskustan laajentamisen ja maanalaisen kokoojakadun yleissuunnittelun tulokset, edellytykset sekä ehdotus jatkotoimenpiteistä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Katariina Baarman, projektinjohtaja, puhelin: 310 37125
katariina.baarman(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Yhteenvedo laadituista selvityksistä, päivätty 17.9.2019
- 2 Yrityshaastattelu, 24.8.2018

-
3	Yritysjohdon haastattelututkimus, 20.9.2018
4	Markkinavuoropuhelu, 31.10.2018
5	Kävelyreittikysely, 13.11.2018
6	Liikennejärjestelmävaikutusten arviointi; jatkovaihtoehtojen (5+2 kpl) analyysi, 23.11.2018
7	Maanalaisen kokoojakadun tilavaraussuunnitelma, 14.1.2019
8	Pelastuslaitoksen lausunto 14.2.2019
9	Liikennejärjestelmävaikutusten arviointi; 2+2 - ja 1+1 -kaistaisten vaihtoehtojen arviointi, 19.8.2019
10	Maanalainen kokoojkatu; 1+1 vs. 2+2 vaihtoehtojen häiriöherkkyyys, 16.8.2019
11	Helsingin keskustan asiointiselvitys 2019, 19.6.2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 457

Tervasaaren aitan asemakaavan muuttaminen (nro 12557)

HEL 2017-012687 T 10 03 03

Hankenumero 5318_4

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti

- hyväksyä 17.9.2019 päivätyn asemakaavan muutoksen piirustuksen nro 12557 mukaisena. Asemakaavan muutos koskee 1. kaupunginosan (Kruununhaka) lähivirkistysaluetta
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloajana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Sörnäistenkatu 1, sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti asemakaavan muutoksesta hallintosäännön 16 luvun 1 §:n kohdan 2 perusteella, koska kaavaratkaisulla ei katsota olevan merkittäviä vaikutuksia.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Janne Prokkola, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37233
janne.prokkola(a)hel.fi
Juuso Helander, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37134
juuso.helander(a)hel.fi
Jere Saarikko, projektinjohtaja, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu, puhelin: 310 39857
jere.saarikko(a)hel.fi
Mikko Juvonen, projektipäällikkö, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37252
mikko.juvonen(a)hel.fi
Anneli Nurmi, projektinjohtaja, rakennukset ja yleiset alueet, puhelin: 310 86432
anneli.nurmi(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

17.09.2019

1	Sijaintikartta
2	Ilmakuva
3	Asemakaavan muutoksen nro 12557 kartta, päivätty 17.9.2019
4	Asemakaavan muutoksen nro 12557 selostus, päivätty 17.9.2019, päivitetty Kylk:n 17.9.2019 päätöksen mukaiseksi
5	Tilastotiedot
6	Vuorovaikutusraportti 5.4.2019, täydennetty 17.9.2019
7	Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, asemakaavan muuttaminen

Otteet

Ote

Ne muistutuksen esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

HSY Vesihuolto

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Helen Oy

Helen Sähköverkko Oy

Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muuttaminen

Liite 6

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muuttaminen

Liite 6

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muuttaminen

Liite 3

Liite 4

Liite 6

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muuttaminen

Liite 6

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muuttaminen

Liite 6

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muuttaminen

Liite 6

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Kruununhaassa Tervasaassa sijaitsevan aitan, sen pihapiirin sekä sille johtavan huoltoreitin aluetta.

Asemakaavan muutoksella mahdollistetaan aittarakennuksen väliaikaisten laajennusten korvaaminen pysyvillä, kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ja suojeltuun rakennukseen sopivilla rakennuksilla. Kaavaratkaisun mukaiset muutokset mahdollistavat aitassa olevan kesäravintolatoiminnan laajentamisen ympärivuotiseksi. Kaavalla mahdollistetaan myös aittaa ja puistoa palveleva huoltoyhteys.

Uutta liike- ja toimitilakerrosalaa on 478 m². Rakennuspaikka sijoittuu viher- ja virkistysalueelle eikä sillä ole tonttia.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista. Kaavaratkaisu on oikeusvaikutteisen Helsingin yleiskaavan 2016 (tullut voimaan 5.12.2018) mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Kaava-alue on virkistysaluetta, jolla sijaitsee 1700-1800-lukujen vaihteesta peräisin oleva aittarakennus, sen pihapiiri ja sille johtava huoltoyhteys. Aitan nykyiset lisärakennelmat ovat väliaikaisia eivätkä ne toiminnallisesti ja kaupunkikuvallisesti ole tarkoituksenmukaisia.

Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 1988. Kaava-alue on voimassa olevassa kaavassa lähivirkistysaluetta. Aitta on kaavassa suojeltu rakennuksena. Siihen sijoittuvasta toiminnasta ei ole määrätty. Lisärakentamista ei ole voimassa olevassa kaavassa mahdollistettu. Aitalle johtavaa huoltoyhteyttä ei ole merkitty voimassa olevaan kaavaan.

Helsingin kaupunki omistaa alueen ja rakennuksen. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia. Kaavaratkaisu nostaa alueen arvoa.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaihana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluaihana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala (kaupunginmuseo)

Viranomaisten kannanotoista osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta vain kaupunginmuseo esitti kaavassa huomioon otettavia asioita. Kaupunginmuseon kannanotto kohdistui suojelumääräyksen sisältöön sekä aitan eteen tulevan uudisrakennuksen korkeuteen ja materiaaliin. Kannanotossa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että suojelumääräystä muutettiin esitetyllä tavalla. Lisärakennuksia koskevat määräykset muutettiin kannanotossa esitetyn mukaisesti.

Mielipiteet

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta jätettiin yksi mielipide, jossa Tervasaaren aitan kehittämistä ympärivuotiseen käyttöön pidettiin kannatettavana. Lisäksi mielipiteessä toivottiin lisärakentamisen sopeutumista aitan kulttuurihistoriallisiin arvoihin sekä saaren kaupunkikuvaan. Mielipiteessä otettiin kantaa huoltopysäköintiin ja toivottiin, että se ei muodostu kaupunkikuvassa keskeiseksi tekijäksi.

Mielipide on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että lisärakentamisen sovittaminen aitan suojeluarvoihin ja ympäristöön otetaan huomioon kaavamääräyksissä. Huoltoajo sallitaan kaavassa, jotta ravintolan toiminta ja puiston huolto voidaan turvata. Ravintolan luo ei kaavassa osoiteta pysäköintipaikkoja.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 1 kpl.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §) 5.4.-6.5.2019.

Kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä, mistä on ilmoitettu maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin yksi muistutus.

Muistutuksessa esitetyt huomautukset kohdistuivat lasirakentamisen lintuihin aiheuttamiin vaikutuksiin. Muistutuksessa otetaan esiin sekä uudisrakentamisen että nykyisen aitan ikkunoiden ongelmallisuus lintujen näkökulmasta. Muistutuksen mukaan koko alue on lukuisien lintulajien liikkuma-alueita eri vuorokauden ja vuodenaikoina. Alueen virkistyskäytön lisääntymisen ja erityisesti koirien ulkoiluttamisen todetaan myös osaltaan lisäävän häiriötä linnuille. Muistutuksessa esitetään ny-

kyisin rakennuksessa tai se läheisyydessä pesivien lajien huomioon ottamista jatkosuunnittelussa.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Lausunnoissa ei esitetty huomautuksia kaavaehdotukseen.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- Museovirasto
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala (kaupunginmuseo)

Lisäksi seuraava taho ilmoitti, ettei ole lausuttavaa: Helen Sähköverkko Oy.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saadusta muistutuksesta ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Kaavan tavoitteet huomioon ottaen, kaavaehdotusta ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa julkisen nähtävilläolon yhteydessä esitettyjen huomautusten johdosta.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ei tehty muutoksia julkisen nähtävilläolon jälkeen. Aineistoon tehdyt muut täydennykset on esitetty kaavaselostuksen viimeisessä luvussa.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Sovelletut säännökset

Maankäyttö- ja rakennuslaki 9 §, 51 §, 52 §, 54 §, 57 §, 59 §, 62 §.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Janne Prokkola, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37233
janne.prokkola(a)hel.fi

Juuso Helander, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37134
juuso.helander(a)hel.fi

Jere Saarikko, projektinjohtaja, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu, puhelin: 310 39857

jere.saarikko(a)hel.fi

17.09.2019

Mikko Juvonen, projektipäällikkö, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37252
mikko.juvonen(a)hel.fi

Anneli Nurmi, projektinjohtaja, rakennukset ja yleiset alueet, puhelin: 310 86432
anneli.nurmi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutoksen nro 12557 kartta, päivätty 17.9.2019
- 4 Asemakaavan muutoksen nro 12557 selostus, päivätty 17.9.2019
- 5 Tilastotiedot
- 6 Vuorovaikutusraportti 5.4.2019, täydennetty 17.9.2019
- 7 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Mieli-pide
- 2 Muistutus

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, asemakaavan muuttaminen

Otteet

Ote

Ne muistutuksen esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

HSY Vesihuolto

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Helen Oy

Helen Sähköverkko Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muuttaminen

Liite 6

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muuttaminen

Liite 6

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muuttaminen

Liite 3

Liite 4

Liite 6

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muuttaminen

Liite 6

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muuttaminen

Liite 6

Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, asemakaavan muuttaminen
Liite 6

Tiedoksi

KYMP/Aska/Hirvonen, Salmi (kuulutus)
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 28.08.2019 § 49

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 28.03.2019 § 30

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 15.5.2019

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 25.6.2018

§ 458

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta vuosille 2020-2023

HEL 2019-008170 T 08 00 00

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta 2020–2023 kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Talous ja toimintaympäristö

Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen rahoitus on ollut liian alhaisella tasolla jo vuosia. Teiden korjausvelkaa on tämän johdosta jouduttu vähentämään valtion tilapäisellä erillisrahoituksella. ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen rahoitustasoa tulisi nostaa, sillä alueen liikkujat ja tavaramäärät sekä asukas- ja työpaikkamäärät kasvavat maankäytön ja talouden kehityksen myötä. Helsingin alue on koko maan talouden veturi ja sen toimintaedellytykset tulisi turvata huolehtimalla maantieverkon tarpeellisista investoinneista.

Helsingin alueen kehittyminen sekä liikenteen ja kuljetusten toimintavarmuuden turvaaminen edellyttävät valtion sitoutumista yhteishankkeisiin ja niiden rahoitukseen. Helsingin kaupunki on investointiohjelmassaan varautunut omalta osaltaan valtion kanssa yhteishankkeina toteutettavien kohteiden kustannuksiin. Välttämättömiä maanteiden parantamishankkeita rahoitetaan yhä enemmän kaupunkien rahoituksella. Maanteiden tienpidon kustannusjaossa tulisi noudattaa maantielakiin sekä Suomen Kuntaliiton ja Liikenneviraston hyväksymään ohjeistukseen (nk. sininen kirja) perustuvia yhteisesti sovittuja periaatteita.

Valtion panostaminen maantieverkon kehittämiseen siten, että se tukee MAL 2019 -suunnitelmassa esitettyjä alueellisia asuntotuotantotavoitteita, on erittäin perusteltua. Tästä näkökulmasta keskeisiä hankkeita ovat Kuninkaantammen eritasoliittymä Hämeenlinnanväylällä, Malmin (Ilmasillan) eritasoliittymä Lahdenväylällä ja Länsiväylän Koivusaaren eritasoliittymä. Kehä I:n kehittämistä tulisi jatkaa toteuttamalla Myllypuron eritasoliittymä. Itäkeskuksen eritasoliittymän jatkosuunnittelun käynnistäminen on tärkeää, sillä Itäkeskuksen aluetta kehitetään lähivuosina voimakkaasti. Vuosaaren sataman toimintavarmuuden ja saatavuuden takaamiseksi tulisi panostaa Kehä III:n toimivuuteen ja poistaa tavaraliikenteelle haitallisia pullonkauloja.

Tieverkon tulee olla turvallinen ja mahdollistaa tehokkaat kuljetukset sekä kestävä yhdyskuntarakenne ja -liikkuminen. Tieverkon turvallisuuden ja toimivuuden takaamiseksi siltojen ja painumien korjauksille tulisi olla oma, muista investoinneista erillinen rahoituksensa.

Toiminta ja tavoitteet

Tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa 2020-2023 korostuu liikenteen rooli kokonaisvaltaisena palveluna. Liikennestrategiaan 2025 kootut tavoitteet on konkretisoitu hyvin neljän toimintalinjauksen avulla, mutta rahoituksen niukkuus asettaa suuria haasteita tavoitteiden toteutumiseksi. Helsinkiin esitettyjen investointien määrä on erittäin pieni suhteessa liikkujien ja tavaraliikenteen määrään.

Suunnitelmassa korostuu myös turvallinen liikkuminen. Kehäteille asennetut valvontakamerat ovat rauhoittaneet selvästi väylien liikennettä. Liikenneturvallisuuden parantamiseksi tulisi myös Helsinkiin suuntautuville säteittäisille maanteille lisätä automaattista kameravalvontaa. Myös vaihtuvaa nopeusrajoitusjärjestelmää tulisi laajentaa etenkin Helsingin sisääntuloväylille, joilla liikenteen nopeustaso vaihtelee suuresti ajokelistä ja vuorokaudenajasta riippuen.

Maanteiden meluntorjunnan parantaminen jää suunnitelmassa liian vähälle huomiolle. Yhdyskuntarakenteen tiivistyessä meluhaitoille altistuvien määrä kasvaa vielä nykyisestä, joten asuntoalueiden meluntorjunnalle on suuri tarve. Nykyisten vanhojen, usein liian matalien ja huonokuntoisten melusteiden parantamisen pitäisi sisältyä suunnitelmaan.

Investointikohteet

Tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa 2020-2023 on tiehankkeita Helsingin kaupungin alueella erittäin vähän: vain Vt 7:n Puroniityn sillan ja Vt 3:n Pirkkolantien siltojen peruskorjaukset.

Seuraavat tärkeät tiehankkeet, jotka puuttuvat suunnitelmasta, tulisi käynnistää suunnitelmakaudella 2020–2023:

- Kehä I:n ja Myllypurontien eritasoliittymä. Hanke on kokonaisvaikutavuudeltaan Kehä I:n suunnitteluhankkeista Itäväylän liittymän jälkeen paras. Liittymän läheisyydessä on useita merkittäviä maankäytön kehittämishankkeita kuten Stadin ammattiopisto ja Metropolia. Eritasoliittymä parantaisi myös tien liikenneturvallisuutta merkittävästi. Hankkeen tiesuunnitelma on valmis ja rakennussuunnittelu pitäisi käynnistää viipymättä. Helsingin kaupunki on talousarvioehdotuksessaan varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2021–2023.

- Kuninkaantammen eritasoliittymä Hämeenlinnanväylällä. Helsingin kaupunki on talousarvioehdotuksessaan varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2021–2022.
- Koivusaaren eritasoliittymä Länsiväylällä. Helsingin kaupunki on talousarvioehdotuksessaan varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2022–2024.
- Hämeenlinnanväylä välillä Kannelmäki Kaivoksela, lisäkaistat, linja-autoliikenteen parantaminen ja meluesteet (sisältää Kuninkaantammen eritasoliittymän). Ruuhkautuvalla väylällä bussiliikenteen sujuvuudesta ja luotettavuudesta huolehtiminen on tärkeää. Helsingin kaupunki on talousarvioehdotuksessaan varautunut omalta osaltaan hankkeiden toteuttamiseen vuosina 2023–2024.
- Malmin (Ilmasillan) eritasoliittymä Lahdenväylällä. Helsingin kaupunki on talousarvioehdotuksessaan varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2024–2025. Hankkeen rakennussuunnitteluun tulee varautua sitä ennen.
- Maanteiden meluntorjuntahankkeet. Valtion väylien meluntorjuntahankkeita tulee kiirehtiä meluhaittojen vähentämiseksi. Helsingin alueen maanteiden kiireellisimmät meluntorjuntakohteet on esitetty HSL:n KUHA -suunnitelmassa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anna Pätynen, liikenneinsinööri: 310 37110
anna.patynen(a)hel.fi
Helena Ström, tiimipäällikkö, puhelin: 310 38571
helena.strom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tienpidon ja liikenteen suunnitelma 2020-2023
- 2 Vuoden 2019 hankkeet kartalla
- 3 Vuosien 2020-2023 hankkeet kartalla

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on lähettänyt Helsingin kaupungin käyttöön ja mahdollista lausuntoa varten tienpidon ja liikenteen suunnitelman 2020–2023.

Uudenmaan ELY-keskuksen perustienpidon rahoitus vuodelle 2019 on noin 85 milj. euroa. Määräraha käytetään pääosin tiestön päivittäiseen kunnossa- ja ylläpitoon. Tieverkon parantamisinvestointeihin ei ole osoitettu lainkaan rahoitusta vuodelle 2019, eikä Helsingin kohteisiin suunnitelmakaudella 2020-2023.

Tienpidon perusrahoituksen ostovoima on laskenut kymmenessä vuodessa neljänneksellä, ja samaan aikaan liikennesuorite Uudenmaan ELY-keskuksen hallinnoimalla tieverkolla on kasvanut huomattavasti. Lisääntyvä liikenne lisää tiestön kulumista ja siten myös perusrahoituksen tarvetta.

ELY-keskuksen liikennestrategian päätavoitteina on tarjota elinkeinoelämälle hyvät toimintaedellytykset ja tehokasta logistiikkaa, sekä asukkaille sujuvaa arkea ja mahdollisuuksia kestäviin liikkumisvalintoihin. Tavoitteet on konkretisoitu neljän toiminta-linjauksen avulla: kustannustehokkaat kuljetukset, kestävä yhdyskuntarakenne ja liikkumisratkaisut, turvallisuutta kaikille tienkäyttäjille ja digitalisaatiolla uusia toimintamalleja.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 26.9.2019 mennessä.

Lausuntopyynnön liitteet

Liitteenä ovat Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelma 2020-2023, vuoden 2019 hankkeet ja suunnitelmakauden 2020–2023 hankkeet.

Suunnitelman nettiversio löytyy osoitteesta: <https://www.tienpidon-suunnitelma.fi/>

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anna Pätynen, liikenneinsinööri: 310 37110
anna.patynen(a)hel.fi
Helena Ström, tiimipäällikkö, puhelin: 310 38571
helena.strom(a)hel.fi

Liitteet

17.09.2019

-
- 1 Tienpidon ja liikenteen suunnitelma 2020-2023
 - 2 Vuoden 2019 hankkeet kartalla
 - 3 Vuosien 2020-2023 hankkeet kartalla

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 459

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Jussi Niinistön ym. valtuustoaloitteesta koskien Maailman rauha -patsaan siirtämistä Leninipuistoon

HEL 2019-005582 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Anni Sinnemäki: Pyydän asian pöydälle ensi viikon kokoukseen.

Vastaehdotus:

Atte Kaleva: Poistetaan kohdasta (3) virke: "Periaatteena on, että uusi paikka etsitään mahdollisuuksien mukaan läheltä alkuperäistä paikkaa."

Kannattaja: Nuutti Hyttinen

Jäsen Atte Kalevan vastaehdotusta ei käsitelty asian käsittelyn keskeyttämisen vuoksi.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pia Rantanen, suunnitteluvastaava: 310 38812
pia.rantanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Maailman rauha -teos on suuren kokonsa (korkeus 6,5 metriä) vuoksi liian suuri intiimiin Leninipuistoon. Leninipuisto on alun perin lohkaistu Alppipuistosta 1960 - 1961 puutarhanäyttelyalueeksi. Puisto sai nimen Leninin mukaan vuonna 1970 Vladimir Iljits Leninin (1870 - 1924) syntymän 100-vuotisjuhlan kunniaksi. Puisto on tunnettu eksoottisista ja harvinaisista kasveistaan, jotka ovat peräisin puutarhanäyttelyn ajal-

17.09.2019

ta. Puisto koki mittavan peruskorjauksen vuonna 2015. Tavoitteena oli puiston alkuperäisen hengen säilyttäminen. Maailman rauha -patsas on Moskovan lahjoitus Helsingille vuonna 1990. Lahja oli osa kaupunkien välistä ystävyys- ja kulttuurivaihtotoimintaa.

Hakaniemen rantaa ollaan parhaillaan kaavoittamassa ja muuttuvan maankäytön vuoksi Maailman rauha -patsas tulee siirtää rakentamisen tieltä. Periaatteena on, että uusi paikka etsitään mahdollisuuksien mukaan läheltä alkuperäistä paikkaa. Patsaan uuden sijoituspaikan valinnassa pitää huomioida sen vaatima riittävä tila ja sopivuus ympäristöön. Uusi paikka etsitään yhdessä taidemuseon kanssa osana asemakaavan valmistelua.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Jussi Niinistö ja 14 muuta valtuutettua ovat tehneet 8.5.2019 seuraavan valtuustoaloitteen:

Aloitteessa esitetään, että Helsinki sijoittaa Maailman rauha - patsaan Leninipuistoon sen nykyisestä sijainnista Hakaniemenrannasta rannan muuttuvan maankäytön vuoksi.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 22.9.2019 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pia Rantanen, suunnitteluvastaava: 310 38812
pia.rantanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Aloite Maailman rauha -patsaan siirtämiseksi Hakaniemenrannasta Leninipuistoon

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 460

**Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
valtuutettu Leo Straniuksen ym. valtuustoaloitteesta koskien Töölön
avointa urheilupuistoa**

HEL 2019-006610 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Olympiastadionin aukio ja Mäntymäen kenttä ovat osa Olympiastadionin kokonaisuutta. Ne sijaitsevat Eläintarhan alueella, joka on osa Keskuspuiston urheilutoimintojen aluetta. Helsingin olympialaisia varten valmistuneet urheilurakennukset muodostavat kansainvälisestikin arvioituna hyvin säilyneen olympiarakennuskokonaisuuden. Olympiarakennukset on määritelty Ympäristöministeriön ja Museoviraston inventoinnissa (RKY 2009) valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi. RKY-alueeseen kuuluvat Olympiastadionin torneineen, sen etelä- ja pohjoispuolella olevien aukioiden tilasarja ja niiden länsipuoliset istutukset sekä Stadionin puistikko.

Eläintarhan alueen ympäristöhistoriallisen selvityksen mukaan Olympiastadionin ja sen lähiympäristön arvoja ja vaalittavia ominaispiirteitä on Helsingin olympialaisten tärkeimpään urheilurakennukseen liittyvä aukiosommitelma, joka suunniteltiin ja rakennettiin kokonaisuutena yhdessä stadionin kanssa. Avoimet pitkänomaiset kentät ja sitä korostava puurivi suuntaavat katseen kohti stadionia ja stadionin tornia. Kokonaisuus muodostaa avoimen akselin keskustaan ja Töölönlahdelle päin. Kaupunkikuvassa merkittävää on väljyys stadionin ympärillä ja sen kauas näkyvä torni.

Selvityksessä todetaan myös, että alueella on valtakunnallista merkitystä tapahtuma-aukiona ja ulkoilmatapahtumien näyttämönä. Toiminnallinen arvo on suuri, ja avointen aukioiden tilat mahdollistavat suurten ulkoilmatapahtumien järjestämisen kantakaupungissa. Pitkän tähtäimen tavoitteena tulee olla pysäköintipaikkojen poistaminen stadionin eduskentiltä ja alueen muuttaminen virkistyskäyttöön. Ympäristöhistoriallisessa selvityksessä kiinnitetään huomiota myös muun muassa alueen kioskien, mainostaulujen, liikennemerkkien, muuntajien ja jätesäiliöiden sijoitukseen painottaen niiden suunnittelua kokonaisuus ja alueen arvot huomioiden.

Olympiastadionin ja Kisahallin edustojen kehittäminen liikunnallisuutta, kansainvälisyyttä ja tapahtumia edistävään suuntaan on Helsingin kau-

pungin strategian mukaista. On kuitenkin huomioitava avoimien kenttien asema rakennuslailla suojellun Olympiastadionin eduskenttinä. Urheilupaikkoihin ja pelikenttiin liittyy erilaisia rakenteita, kuten korkeita aitoja, maaleja, tolppia, valaisinylväitä, kalusteita sekä monia huoltoon ja toimintoihin liittyviä tiloja. Pisararadan toteutuessa Mäntymäen kentän ja Olympiastadionin rinteiden läpi kulkeva linjaus aiheuttaa alueelle rakentamisen aikaisia tilantarpeita ja muutoksia, sillä rakennusvaiheessa Olympiastadionin aukiolla on avokaivanto.

Stadionin toiminta ja turvallisuus edellyttävät avointa tilaa Olympiastadionin ympärillä. Pelastustoiminnan varmistamiseksi Olympiastadionin aidan ulkopuolelle tarvitaan 40 metriä leveä, avoimena pidettävä vyöhyke.

Kaupunki haluaa varmistaa, että Eläintarhan alueen ja koko Helsingin kantakaupungin suurtahtumakäyttöön sopivia, riittävän kaukana asunnoista sijaitsevia kenttiä on jatkossakin tarjolla. Helsingin jäähallin tarvittaessa tapahtumakenttänä toimiva pysäköintialue on tarkoitus osoittaa rakentamiseen (Helsinki Garden -hanke), mikä vähentää ulkoilmatahtumien tarpeisiin sopivia alueita alueella. Helsinki Garden -hankkeen myötä poistuvan juniorijalkapallokentän kohdalle on mahdollista osoittaa pienempi lähiliikuntapaikka. Entisen pumppaamon alue voisi myös olla sopiva tilapäiseen lähiliikuntapaikkakäyttöön.

Koko Eläintarhan aluetta koskeva asemakaavan muutostyö käynnistyy lähitulevaisuudessa. Olympiastadionin aukio ja Mäntyniemenkenttä on kokonaisuus, johon liittyy monia erilaisia teknisiä, kaupunkikuvallisia ja maisemallisia näkökulmia. Avoimen urheilupuiston sijoittamista Kisa-hallin ja Olympiastadionin yhteydessä oleville pysäköintipaikoille tulee tutkia asemakaavaprosessin yhteydessä. Tässä yhteydessä otetaan huomioon alueen liikuntatarpeet ja toimintojen kehittäminen siten, että aluetta tarkastellaan kokonaisuutena sen historiallinen arvo huomioon. Tätä ennen ei ole perusteltua tehdä toimenpiteitä, jotka muuttaisivat alueen maankäyttöä. Kaavoituksen yhteydessä tehdään tiivistä yhteistyötä Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluiden kanssa, joka vastaa liikuntapalveluiden järjestämisestä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37258
anu.lamminpaa(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Leo Stranius ja 18 muuta valtuutettua ovat tehneet 05.06.2019 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Kun lähtee etenemään Helsingin keskustasta Töölönlahden vartta kohti pohjoista, kävelijää ympäröi kulttuurin monipuolinen tarjonta. Kulttuuri-käytävän päättyessä Kansallisoopperan jälkeen on ensin Kisahallin pysäköintialue ja sitä seuraa Olympiastadionin pysäköintialue ennen Helsingin hienoa urheilukeskittymää, jossa ovat Olympiastadion, uimastadion, jalkapallokentät, Eläintarhan urheilupuisto ja jäähalli. Alue kehittyy ja Olympiastadionin remonti on pian valmis.

Monipuolisesta tarjonnasta huolimatta alueella on kenttätilaa hyvin rajallisesti. Kaikille avoimia koripallokenttiä löytyy esimerkiksi Töölöstä muutama, mutta kaikki jalkapallokentät ovat seurojen käytössä.

Helsingin kaupunkistrategia lähtee siitä, että kasvava kaupunki tarvitsee asianmukaiset palvelut, kuten liikuntapaikat.

Kasvu velvoittaa kaupunkia. Tarvitsemme riittävästi työpaikkoja, asuntoja, päiväkoteja, kouluja, kirjastoja, liikuntapaikkoja ja terveydenhoidon palveluita.

Liikkumista edistetään yhä laaja-alaisemmin kaupungin tuottamilla palveluilla. Kaupunkiympäristöä sekä liikunta- ja kulttuuritarjontaa kehitetään liikkumiseen ja arkiaktiivisuuteen kannutavaksi tasapuolisesti eri kaupunginosissa.

Kulttuurialueen jatkoksi ja liikuntaharrastusten mahdollistamiseksi olisi hyvä saada ihmisille avoin urheilupuisto Kisahallin ja Olympiastadionin edessä oleville parkkipaikoille, joissa olisi pienpeleihin soveltuvia kenttiä esimerkiksi jalkapalloon, koripalloon, lentopalloon ja sulkapalloon. Lisäksi urheilupuistoa voisi kiertää muutaman juoksuradan levyinen rata, joka mahdollistaisi erilaiset itsenäiset juoksutreenit.

Urheilupuisto voisi olla avoin kaikille. Kenttiä ei saisi varata etukäteen, vaan ne olisivat kaikkien käytössä 24/7. Kenttien ympärille voisi luoda

erilaista palveluliiketoimintaa, kuten välinevuokrausta sekä kahvila- ja ravintolapalveluja.

Urheilupuisto toisi parhaimmillaan yhteen eri-ikäisiä ja eritaustaisia ihmisiä ja loisi sosiaalista hyvinvointia Helsinkiin. Töölön urheilupuisto on erinomaisten julkisten liikenneyhteyksien päässä ja sinne pääsee pyöräteitä pitkin joka ilmansuunnasta. Keskustastakin on paikalle vain kävely matka. Urheilupuiston jälkeen aukeaa Helsingin keskuspuisto, joka täydentää tätä hienoa kokonaisuutta. Töölön autopaikkapulaan on myös valmistunut pysäköintihalli, joka mahdollistaa Kisahallin ja Olympiastadionin pysäköintialueiden saamisen parempaan käyttöön.

Julkisessa keskustelussa on nostettu esille paljon lasten ja nuorten yli-painoa ja liikkumattomuutta. Uusi liikuntapuisto kannustaisi lapset liikkumaan, kun koulun jälkeen löytyisi Helsingin kantakaupungistakin paikka, missä voi laittaa oman pelin pystyyn tai hypätä meneillään oleviin peleihin mukaan. Helsingin pormestari on myös laittanut omalle edistettävien asioidensa listalle kaupunkilaisten liikkumisen edistämisen. Tässä olisi erinomainen paikka edetä tuumasta toimeen ja toteuttaa tavoite.

Me allekirjoitetut valtuutetut esitämme, että kaupunki selvittää mahdollisuutta rakentaa kulttuurialueen jatkoksi ihmisille avoimen urheilupuiston Kisahallin ja Olympiastadionin yhteydessä oleville parkkipaikoille.

Aloitteeseen pyydetään vastausta Kaupunki- ja ympäristötoimialalta."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 30.09.2019 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37258
anu.lamminpaa(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 461

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Johanna Sydänmaan valtuustoaloitteesta koskien nuorten aloitteita

HEL 2019-005119 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelut esittää vuosittain omat verkostosuunnitelmansa mukaiset investointitarpeensa kaupunkiympäristön toimialalle, joka toteuttaa ne esityksen mukaisesti.

Liikunta-alueinvestoinnit ovat osa puistot ja liikunta-alueet -määrärahaa. Investointiraami vuodelle 2020 on projektialueiden ulkopuolisille puistoille ja liikunta-alueille 16 miljoonaa euroa, josta liikunta-alueiden osuus on 6,8 miljoonaa euroa. Nykyiset liikunta-alueäärärahat on osoitettu lähinnä peruskorjaushankkeille, jotta turvataan liikuntapalveluiden turvallinen käyttö. Uudisrakentamishankkeiden toteutusta edellä mainittu määrärahataso ei juurikaan mahdollista, joita nuorten aloitteet pääsääntöisesti koskevat. Liikuntapalvelut on esittänyt, että liikuntainvestointien määrärahaa nostettaisiin tasoon 8 miljoonaa euroa. Uudisrakentamishankkeilla on myös vaikutusta ylläpitoon, joka rahoitetaan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan käyttötaloudesta.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala vastaa omasta käyttötaloudestaan ja liikuntaseurojen avustuksista. Lausunto on laadittu yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tero Santaoja, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37155
tero.santaoja(a)hel.fi

Liitteet

1 Sydänmaa Johanna, toivomusponsi, Kvsto 24.4.2019 asia 3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Kaupunginvaltuutettu Johanna Sydänmaa on tehnyt 24.4.2019 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Hyväksyessään nuorten aloitteet valtuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuus lisätä ensi vuoden budjettiin määrärahoja liikunnan investointeihin, käyttötalouteen ja liikuntaseurojen avustuksiin."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 27.9.2019 mennessä

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tero Santaoja, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37155
tero.santaoja(a)hel.fi

Liitteet

1 Sydänmaa Johanna, toivomusponsi, Kvsto 24.4.2019 asia 3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 462

Eron myöntäminen maankäytön yleissuunnittelupalvelun yleiskaavapäällikölle ja viran haettavaksi julistaminen

HEL 2019-009271 T 01 01 04 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti myöntää Rikhard Manniselle eron 1.10.2019 lukien yleiskaavapäällikön virasta.

Yleiskaavapäällikön virka (vakanssinumero 515001) julistetaan haettavaksi.

Yleiskaavapäällikön virka kuuluu kokonaispalkkausjärjestelmään.

Viran kelpoisuusvaatimus on ylempi korkeakoulututkinto, kokemusta johtamistehtävissä sekä suomen kielen erinomainen ja ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito.

Yleiskaavapäällikön viran sijaisuusjärjestelyt hoidetaan toimialan toimintasäännön 7 luvun mukaisesti viran täyttömenettelyn ajan.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anne Lappalainen, henkilöstöpäällikkö, puhelin: 310 64928
anne.k.lappalainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Erohakemus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta

Otteet

Ote
Asianosainen

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Maankäyttöjohtaja Rikhard Manninen on 3.9.2019 päivätyllä hakemuksellaan pyytänyt, että kaupunkiympäristölautakunta myöntäisi hänelle eron yleiskaavapäällikön virasta 1.10.2019 lukien. Hakemus on nähtävänä kaupunkiympäristölautakunnan kokouksessa.

Hallintosäännön (19.6.2019 § 212) 23 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan virkasuhteeseen ottava viranomaisen päättää virkasuhteen päättymisestä.

Hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaan toimialalautakunta päättää toimialan palvelukokonaisuuden johtajan suoran alaisen virkaan ottamisesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anne Lappalainen, henkilöstöpäällikkö, puhelin: 310 64928
anne.k.lappalainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Erohakemus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta

Otteet

Ote
Asianosainen

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta
Esitysteksti

Tiedoksi

Kymp/ henkilöstöpalvelut

§ 463

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallintopäällikön vahingonkorvauspäätöksestä 15.11.2018 § 34

HEL 2018-008575 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallintopäällikön päätöksestä 15.11.2018 34 § tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Toimialan hallintopäällikkö on hylännyt Pikku-Huopalahdessa 16.2.2018 tapahtuneeseen liukastumiseen liittyvän vakuutusyhtiön takaisinsaantivaatimuksen.

Esitetyt vaatimukset

Hakija vaatii oikaisuvaatimuksessaan takaisinsaantia Pikku-Huopalahdessa tapahtuneeseen liukastumiseen liittyen.

Vakuutettu on illalla 16.2.2018 noin kello 20.20 kulkenut Pikku-Huopalahdessa Haaganpuron sillalla, mutta hän on liukastunut ja kaatunut, koska silta on ollut jäinen ja hiekoittamaton. Silta ei ole ollut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kaupunki ei ole huolehtinut liukkaudentorjunnasta laissa ja oikeuskäytännössä hyväksytyllä tavalla.

Vahinkoa edeltävänä päivänä 15.2. lunta on satanut aamuyöllä ja aamupäivällä. Lumisade on alkanut uudelleen illalla 15.2., ja sen jälkeen sade jatkui koko seuraavan päivän. Lämpötila on pysytellyt koko ajan pakkasen puolella. Hakijan mukaan lumisateen takia kulkuväylä olisi pitänyt hiekoittaa uudelleen. Hakijan mielestä Helsingin kaupunki ei ole näyttänyt torjuneensa liukkautta millään tavalla.

Vakuutettu on kertonut, että liukkaudesta ei ollut alueella varoituskylttejä. Vakuutettu kertoo myös auttaneensa toista samassa paikassa kaatunutta henkilöä vahinkotapahtumaa edeltävänä iltana, ja lisäksi hän kertoo nähneensä jonkun liukastelleen aiemminkin samassa paikassa. Vasta muutama päivä vahinkotapahtuman jälkeen sillalla on suoritettu kunnossapitotoimenpiteitä.

Oikaisuvaatimuksen mukaan kaupunki ei ole riittävällä tavalla huolehtinut kyseisen alueen kunnossapidosta. Vahinko on aiheutunut kaupungin kunnossapitovelvoitteen laiminlyönnistä. Kaupungin vastuulla on

osoittaa, että se on asianmukaisesti huolehtinut kunnossapitovelvollisuudestaan. Kaupungilla on korostunut huolenpitovastuu liukkaudentorjunnasta.

Hakija vaatii kaupungilta takaisinsaantina 8.700,83 euroa.

Päätöksen perustelut

Saadut selvitykset

Vakuutettu on liukastunut ja kaatunut Pikku-Huopalahdessa Haaganpuuron sillalla 16.2.2018 noin kello 20.20.

Ilmatieteen laitokselta tarkistettujen tietojen mukaan kaikkein lähimmän eli Kumpulan säämittausaseman tiedot 15. ja 16. helmikuuta 2018 kertovat, että kyseisellä alueella ei ole juurikaan satanut lunta. Lumensyvyys on muuttunut kyseisten parin päivän sisällä vain yhdellä sentillä. Kaisaniemen säämittausaseman tiedot ovat samansuuntaiset kuin Kumpulan. Toimenpiderajana on 5 senttimetriä lunta, eli tarvetta erityisille toimille ei ole ollut.

Kyseisen sillan kunnossapito hoidetaan kunnossapitoluokan III mukaisesti. Kunnossapitopiirin selvityksen mukaan kyseisellä alueella on suoritettu hiekoituksia sekä 15. että 16.2.2018. Säätilassa ei ole ilmennyt äkillisiä muutoksia eikä myöskään liukkauden huomattavaa lisääntymistä. Lämpötila on pysytellyt koko ajan pakkasen puolella 15.-16.2.2018. Näin ollen ei ole ollut erityistä tarvetta ylimääräisille kunnossapitotoimenpiteille. Kaupunki on kuitenkin suorittanut tarkistushiekoituksia myös vahinkopäivänä. Kaupunki ei näin ollen ole vahingosta vastuussa.

Liukastuminen on tapahtunut työmatkalla. Työtapaturman tapahtuessa ensisijainen korvausvastuu on liukastuneen työnantajalla.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (31.5.1974/412) 2:1 §.

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §.

Työtapaturma- ja ammattitautilaki (459/2015) 36:270 §.

Loppuputulos

Asiassa kunnossapitopiiriltä saatujen selvitysten perusteella voidaan todeta, että alueella on suoritettu hiekoitusta sekä vahinkopäivänä että sitä edeltävänä päivänä. Lämpötila on pari päivää ennen vahinkotapah- tumaa pysytellyt koko ajan jonkin verran pakkasen puolella ja merkittä-

viä uusia lumisateita ei ole ollut. Näin ollen ei ole ollut tarvetta ylimääräisille kunnossapitotoimenpiteille.

Aiemmin tehdyn hallintopäällikön päätöksen jälkeen ei ole esitetty uutta näyttöä siitä, että vahinko johtuisi kaupungin laiminlyönnistä. Näin ollen Helsingin kaupunki ei ole vastuussa aiheutuneesta vahingosta. Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että hallintopäällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Matti Laihonen, lakimies, puhelin: 310 38813
matti.laihonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätöksen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi kirjeitse 20.11.2018. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 23.11.2018 eli säädetyssä määräajassa.

17.09.2019

Oikaisuvaatimus ja muut asiakirjat ovat olleet nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Matti Laihonen, lakimies, puhelin: 310 38813
matti.laihonen(a)hel.fi

Oheismateriaali

- 1 Oikaisuvaatimus 23.11.2018, LähiTapiola.pdf
- 2 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)
- 3 Täydennys 31.8.2018, kartta tapahtumapaikasta
- 4 HEL2018-008575, selvitys
- 5 HEL2018-008575, päiväkirja

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Hallintopäällikkö
15.11.2018 § 34

§ 464

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä (Kumpula)

HEL 2018-004902 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 26.6.2018 (120 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikkö on 26.6.2018 päätöksellään (120 §) hylännyt 20.4.2018 Kumpulassa Gadolininkadulla tapahtuneeseen ajoneuvovaurioon liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen.

Esitetyt vaatimukset ja niiden perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan vaatimuksensa vahingonkorvauksesta Kumpulassa Gadolininkadulla 20.4.2018 tapahtuneeseen ajoneuvovaurioon liittyen.

Vahingonkorvaushakemuksen ja oikaisuvaatimuksen mukaan on hakijan ajoneuvon vaijerikäsijarru vaurioitunut ajoneuville tehdyn lähisiirron yhteydessä, koska siirto on tapahtunut käsijarru päällä, ja siirtomatka on ollut vähintään 400-1000 metriä. Hakija vaatii kaupunkia korvaamaan ajoneuvon käsijarrun korjauskulut.

Saadut selvitykset

Ajoneuvojen siirtoyksiköstä saadun selvityksen mukaan on hakijan ajoneuvoa jouduttu siirtämään kadun kunnossapitotyötä haittaavana 20.4.2018 kello 11.06 osoitteesta Gadolininkatu 4 osoitteeseen Väinö Auerin katu 10. Hakijan ajoneuvoa on siirretty noin 100 metrin mittainen matka. Mikäli ajoneuvoa on siirretty käsijarru päällä, on jarrun kuluminen ja lämpiäminen hyvin vähäistä tällaisella matkalla, korkeintaan samaa luokkaa kuin yhdessä moottoritiejarrutuksessa.

Perustelut

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 4 §:n mukaan kadun kunnossapito kuuluu kunnalle.

Jos pysäköidystä ajoneuvosta aiheutuu haittaa tiealueella tapahtuvalle kunnossa- tai puhtaanapidolle, voi tienpitoviranomainen ajoneuvojen

siirtämisestä annetun lain 6 §:n perusteella toimittaa ajoneuvon lähisiirron.

Vahingonkorvauslain 2 luvun 1 §:n mukaan joka tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttaa toiselle vahingon, on velvollinen korvaamaan sen, jollei siitä, mitä vahingonkorvauslaissa säädetään, muuta johdu.

Vahingonkorvauslain 5 luvun 5 §:n mukaan esinevahinkona on korvattava esineen korjauskustannukset.

Hakijan ajoneuvon lähisiirrosta laadittuun siirtopöytäkirjan ei ole merkitty, että ajoneuvolle olisi siirtotoimenpiteiden yhteydessä aiheutunut vaurioita. Pöytäkirjaan merkitään tieto, mikäli ajoneuvo vaurioituu siirron yhteydessä.

Ajoneuvojen siirtoyksiköstä saatuun selvitykseen perustuen asiassa on jäänyt näyttämättä, että vahingonkorvausvaatimuksessa kuvattu vahinko olisi syy-yhteydessä kaupungin suorittamaan ajoneuvon lähisiirtoon, tai että siirtomatka olisi ollut 100 metriä pidempi. Gadolininkatu ja Väinö Auerin katu ovat vierekkäisiä katuja. Todennäköinen syy hakijan ajoneuvon käsijarrun vauriolle on muu kuin ajoneuvon lähisiirrosta johtuva. Hakija ei ole tuonut oikaisuvaatimuksessaan esiin mitään uutta ja asiaan oikeudellisesti vaikuttavaa, mikä antaisi aiheita arvioida asiaa toisin.

Kaupunki ei edellä lausutun perusteella ole vahingonkorvausvastuussa hakijan ajoneuvon käsijarrussa ilmenneestä vauriosta.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (31.5.1974/412) 2:1 §.

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (31.8.1978/669) 1–4 §.

Laki ajoneuvojen siirtämisestä (5.12.2008/828) 6 §.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa hakijan ajoneuvossa ilmenneestä vauriosta.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että lakipalvelut-yksikön päällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

17.09.2019

Liisa Mäkelä, lakimies, puhelin: 310 22093
liisa.makela(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote Oikaisuvaatimuksen tekijä	Otteen liitteet Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös Esitysteksti
---	--

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi kirjeitse 26.6.2018. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 2.7.2018 eli säädetyssä määräajassa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Liisa Mäkelä, lakimies, puhelin: 310 22093
liisa.makela(a)hel.fi

Oheismateriaali

- 1 Vahingonkorvausvaatimus 24.4.2018, autovaurio, Gadolininkatu 4
- 2 Oikaisuvaatimus 1.7.2018 päätökseen 26.6.2018 § 120
- 3 Oikaisuvaatimuksen liite, kartta 1
- 4 Oikaisuvaatimuksen liite, kartta 2
- 5 Selvitys Gadolininkatu

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös
Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Yksikön päällikkö 26.06.2018 § 120

§ 465

**Kaupunkiympäristölautakunnan alaisten viranomaisten ajalla
5.9.–11.9.2019 tekemien päätösten seuraaminen**

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen kaupunkiympäristön toimialan viranomaisten 5.9.–11.9.2019 tekemiä päätöksiä.

Kuntalain 92 §:n mukaan toimielimen käsiteltäväksi ei saa ottaa lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita. Otto-oikeutta ei saa siten käyttää mm. maankäyttö- ja rakennuslain mukaisiin poikkeamisasioihin.

Kaupunkiympäristön toimiala

Maankäyttö ja kaupunkirakenne - palvelukokonaisuus

Asemakaavoitus, asemakaavapäällikkö

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, tontit, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, tontit, tiimipäällikkö asuntotontit

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, tontit, tiimipäällikkö yritystontit

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, tontit, tiimipäällikkö maanhankinta

[Päätökset](#)

Rakennukset ja yleiset alueet - palvelukokonaisuus

Tekninen johtaja

[Päätökset](#)

Tilapalvelut, yritysvuokraus, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Tilapalvelut, tukkutori, yksikön päällikkö

17.09.2019

Asia/15

[Päätökset](#)

Ylläpito, ylläpitopäällikkö

[Päätökset](#)

Ylläpito, toimitilat, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Rakennuttaminen, infrayksikkö 1, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Rakennuttaminen, infrayksikkö 2, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus

Kaupunkiympäristön asukas- ja yrityspalvelut, asukas- ja yrityspalvelupäällikkö

[Päätökset](#)

Kaupunkiympäristön asukas- ja yrityspalvelut, asuntopalvelut, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Kaupunkiympäristön asukas- ja yrityspalvelut, alueiden käyttö, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

Kaupunkimittauspalvelut, kartat ja paikkatiedot, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 5.9.2019

[Päätösasiakirjat](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

17.09.2019

Asia/15

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

17.09.2019

Asia/16

Salassa pidettävä

JulkL 24 § 1 mom 25 k.

§ 466

Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)

17.09.2019

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 451, 452, 453, 454, 455, 456, 458, 459, 460, 461 ja 465 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 454 § (Kustannusten osalta:).

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

17.09.2019

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

17.09.2019

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

3

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 457 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen, joka koskee asemakaavan muutosta, saa hakea muutosta kunnallisvalituksella

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen, lukuun ottamatta vaikutukseltaan vähäisiä asemakaavan muutoksia, joissa valitusoikeus on vain asianosaisilla. Vaikutukseltaan vähäisenä ei ole pidettävä asemakaavan muutosta, jossa muutetaan rakennuskorttelin tai muun alueen pääasiallista käyttötarkoitusta, supistetaan puistoja tai muita lähivirkistykseen osoitettuja alueita taikka nostetaan rakennusoikeutta tai rakennuksen sallittua korkeutta ympäristöön laajemmin vaikuttavalla tavalla, heikennetään rakennetun ympäristön tai luonnonympäristön arvojen säilymistä taikka muutetaan kaavaa muulla näihin rinnastettavalla tavalla. (Valitusoikeuden rajoittaminen ei koske MRL 73 §:n mukaisia ranta-asemakaavoja)
- viranomaisen toimialaansa kuuluvissa asioissa

17.09.2019

- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvis- sa asioissa toimialueellaan.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi- saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan vii- meisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen, asianosaisen ja muun valittamaan oikeutetun katso- taan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannu- saatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipal- velussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

17.09.2019

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai ehyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero (09) 655 783

Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11–13

17.09.2019

Puhelinnumero (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

4

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 462 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määrääjän viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin kaupunkiympäristölautakunta.

17.09.2019

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

5 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 463, 464 ja 466 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

17.09.2019

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

17.09.2019

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

17.09.2019

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

17.09.2019

Kaupunkiympäristölautakunta

Anni Sinnemäki
puheenjohtaja

Katja Sulkko
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Tuomas Rantanen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 25.09.2019.